Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ № 147 (8637). ● 3 август, 1985 йил ● ШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида ўн иккинчи беш йиллик ҳамда 2000 йилгача бўлган истиқболда фан-техника тараққиётининг негизи бўлмиш машинасозликнинг техникавий даражасини, маҳсулот сифатини тубдан яхшилаш ва машинасозликни ривожлантириш тадбирлари тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарори қабул қилинди, унда машинасозлик комплексини устун даражада ривожлантириш, халқ хўжалигида меҳнат унумдорлигини талай даражада оширишга имкон берадиган машина, ускуна ва приборларнинг янги турларини ишлаб чиқаришга тез ўтиш учун зарур шарт-шароитлар яратиш кўзда тутилади. Илмий ва конструкторлик ташкилотларининг иш самарадорлигини кучайтириш, уларнинг тажриба-экспериментал базасини тубдан мустаҳкамлаш, ишлаб чиқаришни кооперациялашни кенгайтириш, тармоқда ва тармоқлараро қўлланиладиган маҳсулот ишлаб чиқаришда ихтисослаштиришни ривожлантириш тадбирлари белгиланди.

1986-1990 йилларда машинасозликни ривожлантиришга сарфланадиган капитал маблағлар ўн биринчи беш йилликда ўзлаштирилган маблағлардан 1,8 баравар ортади. Сарфланадиган капитал маблағларнинг камида ярми ишлаб турган корхоналарни техникавий жиҳатдан қайта қуроллантириш ва реконструкция қилишга, асосий фондларнинг актив қисмини янгилашга сарфланади.

Буларнинг ҳаммаси юқори самарали машина, ускуна ва приборлар ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш ҳамда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар билан кооперациялаш ва ихтисослаштиришни янада ривожлантириш ҳисобига халқ хўжалигини сифат жиҳатидан янги асосда қайта жиҳозлаш учун зарур моддий-техника базасини яратиш имконини беради.

Сиёсий бюро КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми қарорларидан келиб чиқадиган ва фан-техника тараққиётини жадаллаштириш юзасидан партия Марказий Комитетида бўлиб ўтган кенгашда қўйилган вазифалар асосида машинасозлик тармоқларида бошқаришнинг ташкилий структурасини такомиллаштириш тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Шу масала юзасидан КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қабул қилинган қарорида ишлаб чиқариш ва илмий ишлаб чиқариш бирлашмаларини янада кенгайтириш, уларга тармоқнинг кўпчилик илмий-тадқиқот ва конструкторлик ташкилотларини қўшиш, илм-фаннинг завод сектори ролини кучайтириш тадбирлари маъқулланди. Хўжаликни юритишнинг иқтисодий методлари ролини кучайтиришни ҳамда ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналарининг ҳуқуқларини кенгайтиришни ҳисобга олиб, министрликлар аппарати иши самарадорлигини оширишга, машинасозлик тармоқларида бошқарувнинг барча бўғинлари ўртасидаги функцияларни янада аниқ чегаралаб қўйишга алоҳида эътибор берилди.

1986-1990 йилларда РСФСРда умум фойдаланишдаги автомобиль йўллари тармоқларини ривожлантиришнинг қўшимча тадбирлари тўғрисида КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг қарори қабул қилинди. КПСС ўлка ва область комитетларига, тегишли министрликлар ва маҳаллий совет органларига белгиланган йўл қурилиши планларининг сўзсиз бажарилишини ҳамда унинг сифатини яхшилашни таъминлаш таклиф этилади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида иқтисодий ва социал сиёсатга, шунингдек халқаро муносабатларга доир баъзи бошқа масалалар ҳам муҳокама этилди.

МАДАНИЯТ МУАССАСАЛАРИ ХИЗМАТИ САМАРАЛИ БЎЛСИН

Аҳоли турмуш маданиятини юксалтириш, меҳнаткашларнинг дунёқарашини шакллантириш шу куннинг энг долзарб вазифаларидан биридир. Ана шу вазифаларни ғоявий-сиёсий, тарбиявий ишлар маркази бўлган маданий-оқартув ва спорт муассасалари моддий базасидан тўғри ва унумли фойдаланиш, уларнинг иш форма ва методларини такомиллаштириш йўли билан муваффақиятли ҳал этиш мумкин. КПСС Марказий Комитетининг «Клуб муассасалари ва спорт иншоотларидан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида таъкидланганидек, клублар ва спорт ташкилотлари мамлакат экономикасини ривожлантиришда меҳнаткашларнинг ишчанлик ва ижтимоий активлигини оширишга даъват этилгандир.

Областимиз маданий-оқартув муассасалари ходимлари ҳам аҳоли турмуш маданиятини ошириш билан боғлиқ муаммоларни ана шу талаблар асосида ҳал этишга интилмоқдалар. Ҳозир областда 523 та клуб, 847 та оммавий кутубхона, 2 та давлат ўлкашунослик музейи ва бир неча истироҳат боғлари хизмат кўрсатмоқда. Биргина ўн биринчи беш йилликнинг тўрт йили ичида область шаҳар ва районларида 16 та клуб, 2 та кутубхона қурилди, 23 клуб ва 67 та кутубхона қулай биноларга кўчирилди. Шу кунларда клуб муассасаларида 70 минг ҳаваскорни бирлаштирган 3 минг тўгарак ва бадиий коллектив ишлаб турибди. Кутубхоналар ишини яхшилаш борасида ҳам бир мунча ўзгартиришларга эришилди.

Кейинги йиллар мобайнида маданий комплексларнинг ташкил этилиши, клубларга, кутубхоналарга марказлашган йўсинда раҳбарлик қилиш, ҳамма хўжаликларда колхоз раиси, совхоз директорининг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосари лавозимининг жорий этилиши маданий-маиший хизматни бир мунча яхшилаш имконини берди.

Лекин айни пайтда турмуш маданиятини юксалтириш билан боғлиқ, тезроқ ҳал этилиши зарур бўлган муаммолар ҳали кўп. КПСС Марказий Комитетининг юқорида эслатилган қарорида қайд қилинганидек, кўпгина маданият муассасалари аҳолини коммунистик руҳда тарбиялаш, унинг бўш вақтини кўнгилли ўтказиш ва кишиларнинг ижодий қобилиятларини ривожлантиришда мавжуд моддий базалардан ҳанузгача тўла фойдаланмаётирлар. Клубларда, маданият уйлари ва саройларида ёшларни ғоявий-сиёсий тарбиялашга совет турмуш тарзини кенг пропаганда қилишга, буржуа идеологияси ва ахлоқини фош этишга, истеъмолчилик психологияси ҳамда жамиятга зид бошқа ҳодисаларга қарши курашга етарли эътибор берилмаётир.

Шуни очиқ айтиш керакки, кўпгина хўжаликларнинг раҳбарлари клуб, кутубхона, кинотеатр, маданият уйлари, маданият саройларида турмуш маданиятини кенгроқ тарғиб этишга ғоятда бефарқ қарамоқдалар, умумий гапдан нарига ўтмаяптилар. Айрим хўжаликларда жуда катта маблағ сарфлаб қурилган ҳашаматли клублар ёки маданият уйларидан умуман фойдаланилмайди, улар савлат тўкиб бекор тураверади. Ваҳоланки, бу бинолар колхозчи ёки совхоз ишчиларининг фидокорона меҳнатлари эвазига олинган даромад ҳисобига қад кўтарганига қарамай, уларни «узоқ асраш» ёки ички жиҳозларини «уринтириб» қўймаслик мақсадида беркиттириб қўя қоладилар, камдан-кам фойдаланадилар. Бундай бинолардан фақат йилда бир-икки марта катта йиғинлар, концерт группалари гастролга келгандагина фойдаланилаяпти, холос. Ғалаба районидаги Свердлов номли, Янгийўл районидаги Ленин номли, Ҳамроқул Турсунқулов номли колхозларининг ҳашаматли Маданият саройлари, Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозининг Маданият уйи, Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхоз Маданият уйининг умри ана шундай беҳуда ўтмоқда.

Паркент районидаги «Гулбаҳор» совхозида клубни «Ғунча» фабрикаси филиалига, Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозининг 4-бўлимидаги ҳамда Чиноз районининг Олмазор совхозидаги клубларни биофабрикага айлантирилгани ҳам маданий муассасаларга бўлаётган лоқайд муносабатни кўрсатиб турибди.

Сир эмаски, кўпгина районлар, колхозлар, совхозларда маданий-оқартув муассасалари ходимларидан дуч келган ишларда фойдаланилади, уларнинг ўз вазифаларини тўлиқ бажаришларига имконият берилмайди. Ҳар бир маданият ходими йил бўйи ўртача 3—4 ой муддатга ўз вазифасидан бошқа ишларга жалб этилмоқда. Оржоникидзе, Бўстонлиқ, Бўка, Ғалаба, Чиноз, Коммунистик, Калинин районларида эса улар қишлоқ хўжалик ишлари билан мунтазам равишда банд бўлмоқдалар. Кейинги пайтларда маданият ходимларидан бу йўсинда фойдаланиш Олмалиқ, Бекобод, Чирчиқ шаҳарларида ҳам содир бўлмоқда. Маданий-оқартув муассасалари кадрларига бўлган бундай муносабат уларни ижодий ишдан совутмоқда. Оқибатда қўнимсизлик ортмоқда. Кадрлар ўз мутахассисликларини ташлаб, бошқа соҳаларда ишлашга кетмоқдалар.

Областнинг айрим хўжаликларида колхоз раисининг ва совхоз директорининг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосарлари раҳбарларнинг дастёрига айланиб қолганлигини кескин қоралаш лозим. Улар ўз территорияларини ободонлаштириш, дала меҳнаткашларига зарур маданий-маиший шароитларни яратиш масалалари билан шуғулланиш ўрнига, аксинча, ҳар хил хўжалик ишлари билан банд бўладилар.

Умуман бир сўз билан айтганда ҳар бир маданият муассасасидан самарали фойдаланиш, маданий-оммавий тадбирлар ўтказиш, клублар, Маданият уйлари ва саройлари, кутубхоналар ишига муносабатни кескин ўзгартириш, хўжаликда маданий-маиший ишлар учун ажратилган махсус лавозимдаги кишиларнинг масъулиятини оширишга қунт билан ёндошиш лозим.

Областимиздаги мавжуд Маданият саройлари, клублар ҳар доим ҳамиша, ҳамма учун очиқ бўлсин. Улар хусусан шанба ва якшанба кунларида ўтадиган қизиқарли кечалар билан одамларни жалб қила олсин. Шунга эришиш керакки, меҳнаткашлар, айниқса ёшлар бўш вақтларини ана шу муассасаларда кўнгилли ўтказишга одатланишсин. Шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, колхоз ва совхозлар раҳбарлари, маданий-оқартув муассасалари кадрларидан ўз ўрнида фойдалансинлар.

Қарорда таъкидланганидек, партия, совет ташкилотлари клубларни малакали кадрлар билан таъминлашлари ва бу кадрларнинг ишда мустаҳкам ўрнашиб қолишлари учун ғамхўрлик кўрсатишлари керак. Бу мақсадда маданият ўқув юртларига корхоналар, колхозлар ва совхозлар ҳисобидан стипендия тўланадиган ёшларни кўпроқ юборишга эришиш лозим.

Маданият саройлари, клублардан фойдаланишга ўзининг маданий-оқартув муассасалари бўлмаган хўжаликларнинг шерикчилик асосида иштирок этиш тажрибасини амалда кенгроқ қўллаш ҳам яхши натижалар берган бўлур эди. Кейинги пайтларда ижодий зиёлиларнинг маданий оталиқ ишларини активлаштириш, шаҳарларда, катта қишлоқларда театрлар, филармонияларнинг жамоатчилик асосидаги филиалларини очишга эътибор кучайди. Ҳамза номли Ленин орденли Ўзбек Давлат Академик драма театри, «Ёш гвардия» театри коллективлари областимиз қатор районлари ва колхозларида кичик саҳналарини очдилар. Бу ўзаро ҳамкорликка асосланган тажриба бошқа ижодий ташкилотлар ва хўжаликларда ҳам кенг оммалашуви керак. Қишлоқ меҳнаткашларининг маънавий эҳтиёжларини қондириш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилайлик. Аҳоли турмуш маданиятини юксалтириш бўйича белгиланган барча тадбирларни бажариш, маданият саройлари, клубларда ишларни давр талабига монанд ташкил этиш, меҳнат кишисининг маънавий дунёсини бойитиш, уни коммунистик руҳда тарбиялаш давр тақозо этаётган энг зарур вазифа эканлигини унутмайлик.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА — 27 ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК!

САККИЗИНЧИ ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК ДАВОМ ЭТМОҚДА

СЪЕЗДОЛДИ МУСОБАҚАСИНИ ЯНАДА АВЖ ОЛДИРАЙЛИК

◆ ЯНГИЙЎЛ районидаги «Интернационал» колхозининг Дусенбой Ўрозов бошлиқ бригадаси пахтазорларида 40 центнерлик маррани эгаллаш учун қизғин кураш бормоқда. Бу ишда илғор механизатор Қувончбек Қолдибеков намуна кўрсатмоқда. Кунига 10-12 гектар ердаги ғўзага сифатли ишлов бериб, мўл ҳосил тўплашга эришмоқда.

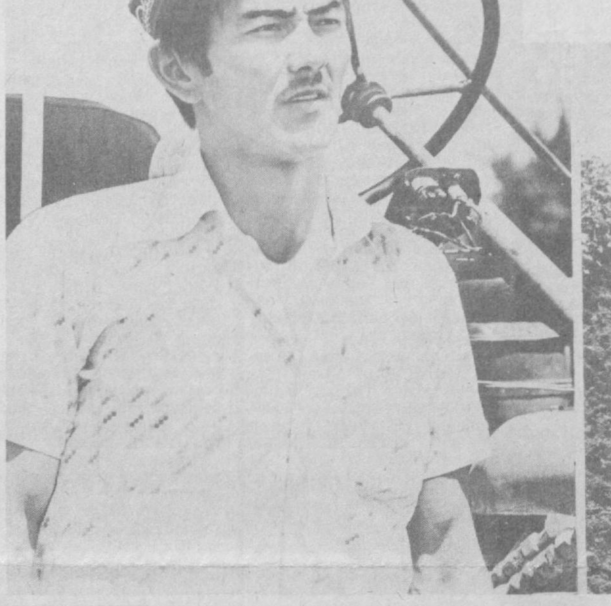

Суратда: тажрибали механизатор, Коммунистик меҳнат зарбдори Қ. Қолдибеков; ғўзаларга ишлов бериш пайти.

А. ЗУФАРОВ фотолари.

1989 ЙИЛ ҲИСОБИГА

ҚУРБОН Абдураимов Тошкент тўқимачилик комбинатининг илғор мастер ёрдамчиларидан ҳисобланади. У беш йиллик бошидан бери нормадаги 50 ўрнига 96 станокка хизмат кўрсатмоқда. Кунлик топшириқларини 105—106 процентдан бажариб келмоқда. Шу кунгача мастер ёрдамчиси томонидан 5 миллион метр хом сурп тайёрланди. Маҳсулотнинг салкам ярми топшириққа қўшимча равишда ишлаб чиқарилди. Газламаларнинг 99,4 проценти биринчи сортларга қабул қилинди. Ҳозир бу илғорнинг меҳнат календарида 1989 йилнинг май ойи бошланган.

А. ГЕХТЛЯР.

XII ЖАҲОН ФЕСТИВАЛИНИНГ ОЛТИНЧИ КУНИ

ЗАМИННИ ЁНҒИНЛАРДАН АСРАЙЛИК

XII-МОСКВА-1985

Фестивалнинг ҳар бир куни — гўё учрашувлар, концертлар, баҳслар ва митингларнинг хилма-хил гулдастасидан иборат. Ёшлик байрами бу гулдастани ёшларга совға этмоқда.

Атом асри ўз ғайратини, шижоатини ва маромини ёшларга бергандек, аммо даҳшатни уйғотган, бомбалар ва ракеталар қарига ажал хавфини яширган ҳам атом асридир. Планетада атом портлатишлари давом этмоқда. Американиклар ҳар уч ҳафтада битта атом портлатмоқдалар.

Ҳар бир янги атом синови ядро қудратини янада кучлироқ ва пухтароқ қилмоқда. Унинг тазйиқи кучайиб бораётганлигини ҳамма сезиб турибди. Бу тазйиқни сўзлар билан улоқтириб бўлмайди. Унинг учун амалий иш керак. Мана, фестиваль, унга турли мамлакатлардан келган ёшлар вакиллари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачевнинг баёнотида атом юкини енгиллатишга чинакам интилишни кўрдилар. Ҳар қандай ядро портлатишини тўхтатиш тўғрисидаги совет қарори ким чинакамига тинчликни исташини яна бир бор кўрсатмоқда. Бу ерда, Москвада, фестивалда Америка ва ГФРдан, Англия ва Франциядан келган ёш йигитлар буни чуқурроқ тушуниб етишлари ва қаттиқроқ сезишлари мумкин. Ғарбнинг жавоб қадамлари фақат ҳукуматларгагина эмас, ёшларнинг ягона, қатъий иродасига ҳам боғлиқдир.

«Ёшлар келгуси асрда ҳам яшашларини жуда яхши биладилар ва ўша пайтда дунё ҳозир биз яшаётган даврдаги каби хатарли ва кескин бўлиб қолса, бу ғоят таассуфлидир», — деди ТАСС мухбирига фестиваль меҳмони — СССР Фанлар академияси вице-президенти академик Е. Велихов.

Шу нарса муҳимки, деб таъкидлади Е. Велихов, фестивалнинг кўп қатнашчилари тинчлик, хавфсизлик ва қуролсизланиш учун фаол курашчилардирлар. Мен ёш олимлар билан тез-тез учрашиб тураман. — Мен бошчилик қилаётган тинчликни ҳимоя қилиш, ядро уруши хавфига қарши олимларнинг Совет комитетида бундай ёш олимлар кўп. Улар дунёда вазиятни барқарор этиш учун кўп иш қилмоқдалар. Космос ҳарбийлаштирилишига қарши чиқмоқдалар, ядро доктринаси малайларига қарши чиқмоқдалар, деб таъкидлади олим.

«Ёшлар ва студентлар хавфсизлик ва ҳамкорлик учун курашда» марказий митинги фестиваль олтинчи кунининг асосий воқеаси бўлди. Турли мамлакатларнинг ўн минг вакили кечқурун М. Горький номли марказий маданият ва истироҳат боғига тўпланди.

Митингда ҳаммадан кўра «Тинчлик» сўзи турли тилларда кўпроқ янгради. «Фестиваль қувончларига берилиб кетиб тинчликка хатар солиб турган хавфни унутишга ҳақимиз йўқ, — деди инглиз шахтёри Йоркширдан келган Марк Дэвис. — Қўлни қовуштириб ўтириб бўлмайди. Уруш ва реакция кучларига биз ёшлар ўз иродамизни, бирдамлигимизни кўрсатиб қўйишимиз керак».

Бугун митингда умид сўзлари, ғазаб сўзлари, ташвиш сўзлари янгради. Япониялик ёш йигит атом булути тасвирига бутунлай бошқача назар ташлайди. Унинг учун бу оддий декларация эмас. Унинг ўн минглаб ватандошлари учун улар ҳаётидаги сўнгги манзара бўлди.

— Мен бўлажак медикман, — деди митинг қатнашчиси, Япониянинг Сендай шаҳридан келган студент Акира Коике. — Атом бомбардимонидан жафо чекканларнинг азоб-уқубатларини енгиллатиш учун мен бу касбни танлаганман.

«Бизнинг кучимиз, дўстлик ва бирликдадир!» Буғдойранг кубалик ва бақуввват сибирлик йигитлар бу сўзларни ҳамма билан баравар такрорлайдилар. Йигитлар шу ерда, митингда танишишди. Кубалик Мануэль Торрес — электростанция механиги. Владимир Дюмин эса — қурувчи, шимолдаги газ конларини ўзлаштирмоқда!

«Европа ядро қитъаси бўлмайди!», «Самовий урушларга йўл йўқ!», «Дўстлик ва бирдамлик!» — деб такрорлашади митинг қатнашчилари. — Бу сўзларни минглаб кишилар бараварига айтадилар. Ишонч билан айтиш мумкинки, ҳозир уларнинг орзу-уйлари битта нарса — тинчлик тўғрисидадир. Маънавий камолотнинг бундай дақиқалари абадий ёдда қолади. Улар тинчлик идеалларига садоқат қасами сифатида қалбларда яшайди.

(Давоми 2-бетда).

ТИНЧЛИКНИ САҚЛАБ ҚОЛИБ, МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг 27 июль куни Москвада ёшлар ва студентлар XII Жаҳон фестивалининг тантанали очилишида сўзлаган нутқи алоҳида китобча қилиб чиқарилди.

Китобчани «Молодая гвардия» нашриёти ёшлар анжуманидаги асосий тиллар — рус, инглиз, француз, испан, немис ва араб тилларида босиб чиқарди.

(ТАСС).

ТАШКИЛОТ КОМИТЕТИ ТУЗИЛДИ

ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, СССР Фанлар академияси ва СССР соғлиқни сақлаш министрлиги ҳушёрлик учун курашувчи Бутуниттифоқ кўнгилли жамиятини таъсис этдилар.

Жамиятнинг ташкилот комитети тузилди. СССР Фанлар академиясининг вице-президенти Ю. А. Овчинников ташкилот комитетининг раиси қилиб тасдиқланди.

Ташкилот комитети Москвада, Ленин проспекти, 42-уй, ВЦСПС Меҳнат саройида жойлашган.

(ТАСС).

ШАҲАР ВА РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети матбуот ходимларини куннинг энг муҳим воқеаларидан кенгроқ хабардор қилиб бориш мақсадида матбуот конференциялари ўтказиш системасини тасдиқлаган эди. Шу системага мувофиқ шаҳар ва район партия комитетлари оммавий ахборот ва пропаганда воситалари ходимлари учун матбуот конференциялари ўтказмоқдалар. У шаҳар, район социал-иқтисодий тараққиётининг ярим йиллик якунлари ҳамда меҳнаткашларни КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олишга сафарбар этишда оммавий ахборот ва пропаганда воситалари олдида турган вазифаларга бағишланмоқда.

Матбуот конференцияларида Оққўрғонда — район партия комитетининг биринчи секретари З. Т. Маҳсумов, Ўрта Чирчиқда — район партия комитетининг биринчи секретари У. В. Муслимов, Ғалабада — район партия комитетининг биринчи секретари Ю. Т. Толипов, Пискентда — район партия комитетининг биринчи секретари У. Я. Баҳодиров, Чирчиқда — шаҳар партия комитетининг биринчи секретари П. А. Юсупов сўзга чиқдилар.

Матбуот конференцияларида журналистлар ва ишчи — қишлоқ мухбирлари ўзларини қизиқтирган кўпгина саволларга жавоб олдилар.

БЎЛАЖАК ҲОСИЛНИНГ НЕГИЗИ

Илмий изланишларнинг аниқ системаси, янги навларнинг ишлаб чиқаришга жорий этилиши кўп жиҳатдан пахта ҳосилдорлиги ва юксак сифатли тола чиқишини кўпайтиришни таъминлайди. Техника экинлари селекцияси ва уруғчилиги проблемалари 2 август куни Тошкентда бўлиб ўтган республика кенгашида муҳокама қилинди. Кенгашда олимлар, қишлоқ хўжалиги мутахассислари, колхоз ва совхозларнинг, Ўзбекистон ССР барча областлари ва Қорақалпоғистон АССРдаги ихтисослаштирилган уруғчилик хўжаликларининг раҳбарлари қатнашдилар.

Кенгашда республикада сўнгги йилларда ғўзанинг бир қанча ҳосилдор навлари районлаштирилганлиги таъкидлаб ўтилди. Бу навлар экинларнинг сифатини яхшилади. Шу билан бирга далаларда ҳосилдорлик, тезпишарлик, касалликларга чидамлилик каби хусусиятлари мужассамлашган, пишиқ тола берадиган ва машина теримига мослаштирилган навлар ҳали ҳам йўқ. Республика Фанлар академиясининг муассасаларида, В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик Фанлари академияси Ўрта Осиё бўлимида, тармоқ илмий бўлинмаларида уруғчилик проблемалари устида юзлаб олимлар ишламоқдалар. Бироқ, улар олиб бораётган тадқиқотлар интенсивлиги амалиёт талабларидан орқада қолмоқда.

Фарғона водийсида, Тошкент, Навоий ва бошқа областлардаги кўпгина районларда ва ҳатто хўжаликларда ғўзанинг хилма-хил навларини етиштиришга йўл қўйилмоқда. Ана шундай фактлар баъзи элита — уруғчилик хўжаликларида учраётганлиги эса мутлақо йўл қўйиб бўлмайдиган ҳолдир. Кенгашда уруғчилик қоидаларини бузганликлари учун раҳбарлар ва мутахассисларнинг жавобгарлигини ошириш ҳақидаги талаб ўртага қўйилди.

Ихтисослаштирилган хўжаликларнинг ишлари сифатини яхшилаш учун типовой лабораториялар қурилишини жадаллаштириш ва уларни замонавий диагностика ва уруғликни тозалаш ускуналари билан жиҳозлаш ҳақида қарор қабул қилинган. Келгуси йилнинг ўзидаёқ 57 та ихтисослаштирилган хўжаликнинг ҳаммасида ана шундай типовой лабораторияларни ишга тушириш зарур.

Уруғлик чигитни тайёрлаш системасини анча яхшилаш лозим. Механик жиҳатдан зарарланган, твити тўла ажратиб олинмаган уруғлик чигит ҳали ҳам кўплаб ишлаб чиқарилмоқда. Хўжаликларга районлаштирилмаган ва синовдан ўтмаган навлар уруғини етказиб бериш фактлари тез-тез содир бўлмоқда.

Кенгашда ўтган йили уруғлик пахтанинг ярмидан кўпроғи биринчи классга топширилганлиги, бундай пахта 1983 йилдагига нисбатан деярли икки баравар кўпайганлиги ҳақида гапирилди. Тўпланган тажрибани ҳисобга олиш зарурлиги таъкидлаб ўтилди. Уруғликни тозалайдиган техникани мавсумга тайёрлашни тезлатиш, бўлғуси ҳосилнинг негизи ҳисобланган уруғлик пахта сифатини яхшилаш учун механизаторлар, теримчилар ва тайёрловчилар ўртасида тушунтириш ишларини олиб бориш керак.

Кенгашда СССР Қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари А. П. Чубаров, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмуротов нутқ сўзладилар.

(ЎЗТАГ).

Ф. ЭНГЕЛЬС ТУҒИЛГАН КУННИНГ 165 ЙИЛЛИГИ ВА ВАФОТИНИНГ 90 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ЭНГЕЛЬС ИЖОДИЙ МЕРОСИ ВА ҲОЗИРГИ ЗАМОН

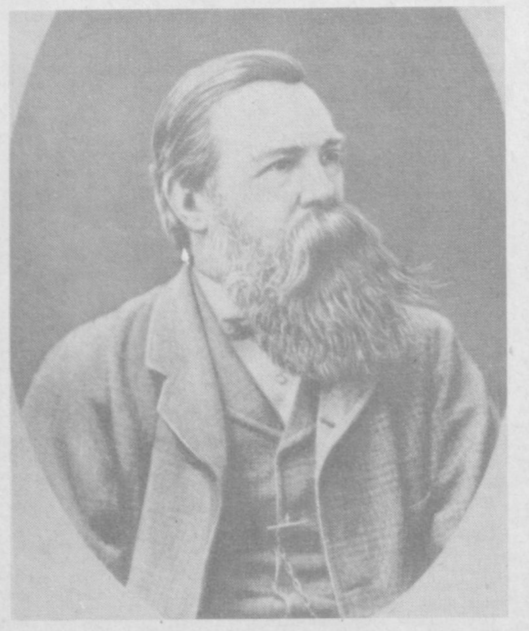

Маркс ва Энгельсни майдонга келтирган давр ишчилар синфи ижтимоий кураш аренасига чиқиши билан боғланган эди. Гениал материалист философ, экономист, тарихчи, 20 дан ортиқ турли тилларни билган ажойиб публицист, жўшқин революционер Энгельс ўзининг бутун умрини Маркс билан бирга капиталистик жамиятни революцион қайта ўзгартиришга қодир бўлган ишчилар синфини жисмоний, ахлоқий ва интеллектуал куч сифатида улуғлашга бағишлади. 1842 йил Энгельс Англияда савдо уйи хизматчиси вазифасида ишлаб туриб, ишчиларнинг аҳволи билан яқиндан таниша бошлади ва келажакда ишчилар синфининг социализмдан бошқа, курашдан бошқа йўли йўқ, деган хулосага келди. Шундан уч йил ўтгач, Энгельснинг «Англияда ишчилар синфининг аҳволи» китоби чиқади. Унда муаллиф социалистик революциянинг муқаррарлигини исботлаб беради.

1844 йил Энгельс Маркс билан шахсан танишди, шу вақтдан бошлаб уларнинг олий даражадаги самарали ҳамкорлиги бошланади. Улар 2 та жуда муҳим асар: «Муқаддас оила ёки танқидий танқидни танқид» ва «Немис идеологияси»ни ёздилар. Буларда дунёга ва ижтимоий ҳаётга идеалистик қарашларни фош этиб ташладилар, янги материалистик дунёқараш ва илмий социализм асосларини яратдилар.

1848 йил машҳур «Коммунистик партия манифести» вужудга келди. Маркс ва Энгельснинг бу кичкинагина китобчаси кўплаб томларга арзигулик эди. Унда, Лениннинг таъбири билан айтганда «янгича дунёқараш, яъни ижтимоий ҳаёт соҳасини ҳам ўз ичига олган изчил материализм, тараққиёт тўғрисидаги жуда мукаммал ва чуқур таълимот бўлган диалектика, синфий кураш назарияси ва янги коммунистик жамият ижодчиси бўлган пролетариатнинг оламшумул тарихий революцион роли доҳиёна бир суратда аниқ ва равшан баён этилган».

Энгельс фалсафа, социалогия, тарих, сиёсий иқтисод, юриспруденция ва давлат, табиий фанлар, ҳарбий иш, дин, адабиёт, санъат масалаларининг буюк тадқиқотчиси эди. Ана шу масалаларнинг ҳар бири борасида у бирон янги, тарихий муҳим фикр айта оларди. Бизнинг давримизда ҳам Энгельс асарларини билмай ва ўрганмай туриб чинакам маълумотли киши бўлиш мумкин эмас.

Лоақал унинг «Анти-Дюринг» ва «Табиат диалектикаси» асарларини олиб кўрайлик. Биринчи асарида марксизмнинг мукаммал таълимот сифатидаги, қарашлар системаси сифатидаги тавсифи мунозара тарзида ҳар томонлама тўлиқ ёритилган. Марксизмнинг ҳамма таркибий қисмлари: фалсафа, сиёсий иқтисод, илмий коммунизм кўриб чиқилган. Бунда Энгельс уларни оммалаштирибгина қолмай, марксистик фанни олға силжитган бир қатор янги фикрлар билан бойитган ҳам. Иккала асарида материалистик диалектика моҳиятини очиб беришга алоҳида эътибор берилган. Марксистик диалектикани ҳалигача ўнг ва «сўл» оқимдаги турли «марксшунослар» тан олмасликка ҳаракат қиладилар. Айримлар, чунончи, диалектика тушунчаси фақат одамнинг ақлий фаолиятига таааллуқлидир, субъектив характерга эга, табиатда ва ижтимоий тараққиётда ҳеч қандай диалектика йўқ, деб исботлашга ҳаракат қиладилар. Бошқалар диалектикани фақат социал муносабатларга алоқадор ҳолда гапириш мумкин, дейдилар. Юқоридаги асарларида Энгельс шу нарсани ишончли ва рад этиб бўлмас даражада исботлаб бердики, инсоннинг диалектик фикрлаши табиатда ҳам, жамиятда ҳам юз бераётган диалектик жараёнларнинг ифодаси ҳисобланади; бундай объектив диалектикасиз субъектив диалектика ҳам бўлиши мумкин эмасдир.

Энгельснинг марксизм хазинасига кирган асарларида кўпгина долзарб муаммолар тўғрисида ҳаётнинг пайдо бўлиши ва ривожланиши турли тарихий даврлар ижтимоий формациялари, синфлар ва давлатнинг келиб чиқиши, экономика ва сиёсатнинг муносабати тўғрисида илмий асосланган маълумотлар бор.

Энгельс ўзининг «Оила, хусусий мулк ва давлатнинг келиб чиқиши» деган фундаментал асарида конкрет тарихни таҳлил этиш асосида шуни ишончли тарзда кўрсатдики, буржуазия назариётчилари абадий ва ўзгармас деб эълон қилган хусусий мулкчилик ва давлат йўқотилади. Энгельснинг бу ишини Ленин «ҳозирги замон социализмининг асосий асарларидан биридир» деб ҳисоблаган эди.

Энгельснинг марксча сиёсий иқтисоднинг моҳияти, унинг предмети ва методи, унинг тарихий аҳамиятини очиб беришдаги хизматлари улкандир. Энгельс «Капитал»нинг иккинчи ва учинчи томларини нашрга тайёрлашда чинакам буюк иш қилди. Бу асарларни Маркс қораламасинигина ёзган ва ҳаётлигида тугаллай олмаган эди. Бошқа ишларини қўяверайлигу, келтирилган ана шу икки томни тайёрлашнинг ўзи Энгельснинг инсоният олдидаги буюк хизмати бўла олади.

Энгельс кўпдан-кўп асарларининг диққат марказида капитализмга хос қонунларни таҳлил қилиш турди, улар объектив муқаррар равишда бу тузумни инқирозга ва оқибат натижада янги, бирмунча юксак ижтимоий тузум билан алмаштиришга олиб келади.

Буржуа жамиятининг зиддиятлари, ундаги синфий кураш, одамларнинг иродаси билан эмас, балки капиталистик тараққиёт жараёнининг ўзи билан туғилади. Айни мана шу жараён камбағаллар билан бойлар, меҳнат билан капитал ўртасидаги муносабатлар тўхтовсиз кескинлашиб боришига олиб келади. Бу зиддиятлар кучайиб борган сайин буржуа давлатининг жамият ҳамма ишларига аралашуви ортиб, унинг армия, полиция ва бошқаларга таянувчи репрессив, ҳарбий-бюрократик функциялари ўсиб боради. Энгельс бу ҳокимият бутун жамиятни ва давлатнинг ўзини ютиб юборишга хавф солади, деб ёзган эди.

Бунинг яққол исботини АҚШда кўриш мумкин. У ерда давлатнинг ҳарбий сиёсий комплекс билан қўшилишигина эмас балки давлатнинг унга бўйсуниши ҳам юз бераётир. Бу комплекс тобора ҳукмронлик қилувчи кучга айланмоқда, мамлакатнинг ички ва ташқи сиёсатини белгилаб бераётир.

Ўтган асрнинг 70-йилларидаёқ Энгельс Европада милитаризмнинг ҳукмронлиги фактини таъкидлаб кўрсатган эди. Армия, деб ёзган эди у, давлатнинг асосий мақсади бўлиб қолди, у бирдан-бир мақсадга айланди; халқлар солдатларни етказиб бериш ва боқиш учунгина яшамоқдалар... Лекин бу милитаризм ўз ичида ўз ҳалокатининг ҳомиласини кўтариб юрибди.

Энгельс ҳайрат қоларли аниқлик билан шуни олдиндан айтган эдики, бўлғуси Германия учун энди бўладиган уруш фақат жаҳон уруши бўлиши мумкин. Бу гапни В. И. Ленин гениал башорат деб атаган эди. Энгельс вафотидан сўнг йигирма йил ўтгач, биринчи жаҳон уруши бошланди, ундан кейин иккинчи жаҳон уруши очилди. Бунинг натижасида фашизм тормор этилиб, жаҳон социалистик системаси вужудга келди ва мустамлакачилик ҳалокатга учради.

Капитализм тарих саҳнасидан ихтиёрий равишда кетишни истамай ҳарбий кучга жон-жаҳди билан таяниб турибди; халқларни ўз измига солиш учун энг янги қурол-яроғлар воситаси билан устунликка эришишга ҳаракат қилмоқда. Эндиликда Европанинг ҳарбий омборлари ва базалари Энгельс пайтидаги Круппнинг тўплар ва маузерлари билан эмас, балки «Першинг»лар, қанотли ракеталар ва бошқа ялпи қирғин воситалари билан тўлдирилган. Реакцион империалистик кучлар милитаризмни шу қадар кенг миқёсда авж олдириб юбордиларки, инсоният яшашининг ўзи ҳам даргумон бўлиб қолди. Лекин Энгельс капитализмни назарда тутиб айтганидек, унинг ўз тақдиридан қутилиб бўлмайди. Кишини киши эксплуатация қилишига асосланган тузум ўз ҳаракатлари муқаррар оқибатидан қочиб қутулолмайди. Капитализмга қарши бирдан бир чора Маркс ва Энгельс башорат қилган социализмдир, барча меҳнаткашлар учун чинакам эркинлик ва социал адолат жамиятидир.

Энгельснинг номи ҳамиша Маркс номи билан ёнма-ён туради, зотан, марксизм таълимотини унга Фридрих Энгельс қўшган ҳиссасиз тасаввур қилиш мумкин эмас.

Степан ТИТАРЕНКО,
тарих фанлари доктори.
(АПН).

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ-САЙЛОВЛАР

ЎРИНЛИ ТАНҚИДЛАР, ФОЙДАЛИ ТАКЛИФЛАР

Партия группалари ва цех партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари бошланди. Коммунистлар ҳисобот даврида бажарилган ишларни талабчанлик билан таҳлил қилмоқдалар, камчиликларни тугатиш йўлларини кўрсатмоқдалар, асосий эътиборни 1985 йил ва умуман беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга, партиямизнинг бўлажак XXVII съездини муносиб кутиб олишга қаратмоқдалар.

...Эълон беш кун олдин осиб қўйилган эди. Шу боисдан ҳам коммунистлар фикрларини жамлаб, белгиланган вақтда ҳисобот-сайлов йиғилишига тўпландилар. Ўша куни жанговар варақанинг янги сони чиқарилди. Унда бригада коллективининг бугунги кундаги ишлари ва галдаги вазифалари ҳақида ҳикоя қилинган эди.

Йиғилиш бошланишига бироз вақт бор. Пайтдан фойдаланиб, колхоз партия комитети секретари Усмонали Умаровни суҳбатга тортамиз.

У. Умаров, Охунбобоев номли колхоз партия комитетининг секретари: — Колхозимизда 14 та цех партия ташкилоти бор. Ҳисобот-сайлов йиғилишлари олдидан партия комитетининг кенгайтирилган мажлисини ўтказдик. Мажлисга цех партия ташкилоти секретарлари ҳам таклиф этилди, уларга ҳисобот-сайлов йиғилишларига пухта ҳозирлик кўриш ва уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан тавсиялар берилди, тадбирлар ишлаб чиқилди.

Шу тадбирлар асосида 1 август куни Абдураҳмон Бекмуродов бошлиқ 1-бригада цех партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишини намунали тарзда ўтказиш ва унга барча цех партия ташкилотлари секретарларини таклиф этиш белгиланган эди. Тадбирнинг мана шу моддаси бугун амалга ошяпти.

1-бригада цех партия ташкилоти ҳисобида 8 коммунист бор. Йиғилишда уларнинг тўла иштироки таъминланди. Докладчи цех партия ташкилоти секретари Э. Саидов ҳисобот даврида коммунистлар ва барча бригада аъзолари бажарган ишларни танқидий кўз билан таҳлил қилди, йиғилганлар эътиборини барча соҳа бўйича йиллик топшириқларни тўла бажаришга, партиямизнинг XXVII съездини муносиб кутиб олишга қаратди.

Бригада коллективи ўтган йили ҳар гектар пахта майдонидан 36,7 центнердан ҳосил йиғиштириб олган эди. Бу йил 40 центнерлик марра учун кураш кетяпти. Докладчи ҳам, музокарада сўзга чиққан нотиқлар ҳам ютуқларни муносиб баҳолаган ҳолда асосий эътиборни ҳисобот даврида йўл қўйилган камчиликларга қаратдилар, ишлаб чиқаришни ривожлантиришга, партиявий-ташкилий, ғоявий-сиёсий ишларни яхшилашга кўмаклашувчи таклифлар киритдилар.

— Партия топшириғи коммунистлар активлигини оширишнинг муҳим воситасидир, — деди бригада бошлиғи А. Бекмуродов. — Афсуски, бизда ҳамма коммунистлар ҳам доимий партиявий топшириққа эга эмас. Кимга қандай топшириқ берилганлиги ва у қандай бажарилганлиги назорат қилинмайди. Бундан буён берилган топшириқларни алоҳида дафтарга ёзиб бориш ва унинг бажарилишини текшириб туриш лозим. Шунда коммунист масъулиятни чуқурроқ ҳис этади.

Таклиф ўринли эди. Чунки ўтган даврда фақат икки коммунистнинг ҳисоботи тингланган эди. Талабчанлик бўшашиб кетганлиги учун ҳам айрим участкаларда топшириқлар ўлда-жўлда қолиб кетди. Мисол қилиб А. Ҳусанов бошлиқ участкани олиш мумкин. Агротехника қоидалари бузилганлиги учун ҳам бу ерда ғўзалар сийрак бўлиб қолди. Ҳосил тўплаш даврида ниҳоллар вақтида суғорилмади, культивация даврида агрегатга ишчи органлар тўла осилмади. Шу боисдан ҳам июль ойи бошларида бўлиб ўтган очиқ партия йиғилишида А. Ҳусанов қаттиқ танқид қилинди.

Коммунист А. Маъмиров эса ўз сиёсий билимларини оширишга эътиборсизлик билан қарамоқда. Ўтган ўқув йилида у сабабсиз 4 та машғулотга қатнашмади. Партия йиғилишларида ҳам активлик кўрсатмади. Коммунист А. Рўзибоевда ҳам шундай пассивлик сезилмоқда.

Музокарада қатнашган пенсионер Ш. Хўжамуродов, боғча мудираси М. Нажмиддинова партия сафлари ўсмаётганлигидан ташвишланиб гапирдилар. Бу ҳам этилган масалалардан бири эди. Ҳисобот даврида бирорта ҳам киши партия аъзолигига кандидатликка қабул қилинмади. Ваҳоланки коллективда 30 га яқин комсомол аъзоси, 40 га яқин хотин-қизлар меҳнат қилмоқда. Турди Эргашев, Бумайрам Муҳаммедова каби йигит қизлар мўл ва арзон пахта етиштиришда коммунистлар билан бир сафда келмоқдалар. Улар партия аъзолигига муносиб номзод бўла оладилар. Цех партия ташкилоти ёшларни, айниқса хотин-қизларни партия сафига тайёрлаш устида ғамхўрлик кўрсатиши керак.

Цех партия ташкилоти КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларини амалга ошириш йўлида ҳали кўп ишлар қилиши керак. Ҳисобот докладида бу соҳадаги ишлар батафсилроқ ёритилмади. Музокарада сўзга чиққан коммунистлар идеология соҳасидаги ишларни такомиллаштириш, ҳамма ерда тартиб ва интизомни мустаҳкамлаш, топширилган иш учун мутахассис кадрлар масъулиятини ошириш зарурлигини алоҳида уқтирдилар.

Ҳисобот даврида бригадада район ва область «Билим» жамиятлари лекторлари иштирокида бирорта ҳам лекция ёки суҳбат уюштирилмади. Сўзга чиққан сувчи Ҳ. Йўлдошев шу камчиликни кўрсатиб ўтди. Дала шийпонини оммавий-сиёсий ишлар марказига айлантириш пахтакорларга кўрсатилаётган маданий-маиший ва савдо хизматини яхшилаш юзасидан ҳам бир қатор таклифларни ўртага ташлади.

Э. К. Собиров, Чиноз район партия комитетининг иккинчи секретари: — Музокарада қатнашган коммунистларнинг сўзларида танқид ва ўз-ўзини танқид сезилиб турибди. Улар юқори, ташкилотлар адресига дадил танқидий фикрлар билдиришди. Район «Билим» жамияти, район маданият бўлими, маиший хизмат кўрсатиш комбинати, «Мингчинор» матлубот жамияти адресига айтилган эътирозлар ўринлидир. Бу таклифларни умумлаштириб, амалга ошириш чораларини кўрамиз.

* * *

Шу куни «Чиноз» наслчилик совхоз техникуми 1-сут-товар фермаси партия группасида ҳам ҳисобот-сайлов йиғилиши бўлиб ўтди. Коммунистлар группа ташкилотчиси Э. Абдувалиевнинг ҳисоботини тинглаб муҳокама қилдилар.

Йиғилишда Чиноз район партия комитетининг биринчи секретари В. Г. Гришчук нутқ сўзлади.

Ж. НОСИРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛ МОЛЛАРИ НЕГА КЎПАЙМАЯПТИ?

ЧИРЧИҚ ШАҲАР КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАРИДА ПАРТИЯ ВА ҲУКУМАТНИНГ ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИ МОЛЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҲАЖМИ ВА ТУРИНИ КЎПАЙТИРИШ, СИФАТИНИ ЯХШИЛАШ ЮЗАСИДАН КЎРСАТМАЛАРИ ҚОНИҚАРСИЗ БАЖАРИЛМОҚДА

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ Чирчиқ шаҳар Совети ижроия комитети халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш учун корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари масъулиятини янада кучайтириш юзасидан бирмунча ишларни амалга оширмоқда. Бу муҳим масала ижроия комитет мажлисларида, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ва етказиб беришни контроль қилиш ҳамда савдо ва маиший хизмат бўйича доимий комиссияларнинг йиғилишларида муҳокама қилиб турилади. Корхона ва ташкилотлар раҳбарларининг ҳисоботлари тинглаб борилади.

Корхоналарни янги техника билан қайта қуроллантириш, илғор технологияни жорий этиш, ишчиларнинг маданий-маиший шароитларини яхшилаш чоралари кўриляпти. «Узбекхиммаш» ва трансформатор заводларида халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган янги цехлар, участкалар қурилди.

Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган тўрт йили давомида кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш ҳажми 21 процент ўсди. Шу даврда планга қўшимча 7 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Шу йилнинг олти ойлик плани эса юз процент бажарилди. Ўсиш суръати 102,2 процентни ташкил этди.

Шу билан бирга шаҳар ижроия комитети, унинг бўлимлари ва план комиссияси ишида жиддий камчилик ва нуқсонлар ҳам бор. Ижроком ҳар бир завод ва фабрикада халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ҳажми ва турлари бўйича, уларни савдо ташкилотларига шартнома асосида етказиб бериш топшириқларининг муқим бажарилишини таъминлашга эриша олгани йўқ. «А» группасидаги корхоналарда ишлаб чиқарилаётган маданий-рўзғор ва хўжалик буюмлари сифатини яхшилаш, илмий-техника тараққиётини жорий этиш зарурлиги КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган кенгашда алоҳида таъкидланган эди. Аммо шаҳар ижроия комитети шу мақсадларга қаратилган ташкилий-техник тадбирларнинг бажарилишини яхши назорат қилмаяпти. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш планларини бажаришни таъминламаётган корхона раҳбарларига нисбатан қатъий талабчан бўлмаяпти. Бундай раҳбарларнинг ҳисоботлари ижроком ва доимий комиссияларнинг мажлисларида жуда кам тингланиб, муҳокама қилинади. Бу ишда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ва етказиб беришни контроль қилиш ҳамда аҳолига савдо ва маиший хизмат кўрсатиш доимий комиссиялари роли сезилмаяпти.

Шу каби қатор жиддий нуқсонларга йўл қўйилаётганлиги оқибатида Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати, «Чирчиксельмаш» ва трансформатор заводлари каби йирик корхоналарда ҳам халқ истеъмоли моллари умумий ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ҳажмига нисбатан 3—5 процентдан ошмаяпти.

Шу йилнинг биринчи ярмида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарилаётган корхоналарнинг 25 проценти планни уддалай олмади. 20 проценти ўтган йилдаги даражадан пасайтириб юборди, 43 процент корхона эса маданий-рўзғор ва хўжалик буюмлари ишлаб чиқариш планини бажармади.

«Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси планларни сурункали барбод қилаяпти. «Средазэнергострой»нинг ёрдамчи корхоналари комбинати эса кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришга ҳали киришгани ҳам йўқ.

Шаҳар бўйича иш ҳақи фондининг ҳар бир сўми ҳисобига бор-йўғи 71 тийинлик маҳсулот ишлаб чиқариляпти, холос. Қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинати, автоматлаштириш бўйича тажриба-конструкторлик бюроси, 9-ғишт заводлари бошқармаси, «Юмалоқ» норуда материаллар карьери каби корхоналарда эса бу кўрсаткичнинг бир тийинга ҳам етмаётганлиги мутлақо кечириб бўлмас ҳолдир.

Шаҳар ёрдамчи саноат корхоналари халқ учун маҳсулот ишлаб чиқаришга етарли эътибор бермаяпти. Улар йил бошидан бери планларни сурункасига барбод қилиб келмоқдалар. Бунинг устига халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ҳажмини ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 24,8 процент камайтириб юбордилар.

Маҳаллий ресурслар ва саноат чиқиндиларидан тайёрланаётган маҳсулот халқ учун ишлаб чиқарилаётган умумий маҳсулотнинг 16 процентинигина ташкил этаётир, холос. Ҳолбуки кенг истеъмол молларининг асосий қисми ана шу арзон хом ашёдан тайёрланиши керак. Шаҳар Советининг халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ва етказиб беришни назорат қилиш ҳамда аҳолига савдо ва маиший хизмат кўрсатиш бўйича доимий комиссиялари эса бу муҳим масалани ҳал этишга куч-ғайрат сарфламаяпти.

Шаҳар ижроия комитети ихтисослаштирилган цехлар қуриш борасида корхона (айниқса «А» группа) ва ташкилотлар раҳбарларига нисбатан қатъийлик кўрсатмаяпти, бу коллективларда оммавий касб эгаларини тайёрлашни кенг йўлга қўйишни талаб қилмаяпти.

Халқ депутатлари область Совети ижроия комитети партия ва ҳукуматнинг халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилашга қаратилган талабларини бажаришда корхона ва ташкилот раҳбарлари масъулиятини янада кучайтириш соҳасида Чирчиқ шаҳар ижроия комитети олиб бораётган ишни қониқарсиз деб баҳолади.

Шаҳар ижроия комитети мавжуд нуқсонларни тезроқ тугатиш, бу йилги ва умуман беш йиллик планларининг ортиғи билан бажарилишини таъминлайдиган аниқ тадбирлар ишлаб чиқиб, амалга ошириши керак. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ва етказиб беришни контроль қилиш ҳамда аҳолига савдо ва маиший хизмат кўрсатиш бўйича доимий комиссиялар ишини жонлантириш, айниқса, муҳимдир. Маҳсулот ишлаб чиқариш планларини бажармаётган, ҳажмини камайтириб, сифатини пасайтириб юбораётган корхона раҳбарларининг ҳисоботларини ижроком ва доимий комиссиялар мажлисларида тез-тез тинглаб бориш лозим.

«Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбарлари (Қ. Содиқов) халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш планларининг мунтазам барбод бўлаётганлигидан тўғри хулоса чиқариб олиб, ишда кескин бурилиш ясашлари керак. «Чирчиқсельмаш» (Э. Генрих), «Узбекхиммаш» (О. Вартеванян) заводлари, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати (П. Мақсудов) раҳбарлари ҳам маҳсулот ҳажми ва турларини кўпайтириш, сифатини яхшилаш чораларини кўришлари лозим.

ҲУЖЖАТЛАР ТЎПЛАМИ

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живковнинг 1985 йил 5—7 июнь кунлари СССРга қилган сафари тўғрисидаги ҳужжат ва материаллар тўплами босилиб чиқди.

Тўпламда КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев ҳамда Т. Живковнинг нутқлари, СССР билан БХР ўртасида 2000 йилгача бўлган давр мобайнида иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликни ривожлантиришнинг узоқ муддатли программаси, бошқа материаллар эълон қилинган.

Тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти босиб чиқарди.

(ТАСС).

ОБЪЕКТЛАР БАРВАҚТ ҚУРИЛАДИ

«УЗБЕКШАХТОСТРОЙ» тресты 1-кўчма механизациялашган колоннасининг А. Абдусаматов бошчилигидаги комплекс комсомол-ёшлар бригадаси «КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик» шиори остида меҳнат қилиб, йил охиригача яна бир кун тежалган хом ашёлар ҳисобига ишлаб беришга қарор қилди.

«Ахангаранцемент» ишлаб чиқариш бирлашмаси 4-технологик линиясида бунёдкорлик ишларини олиб бораётган комсомол-ёшлар бинокорлик материалларини қабул қилиш, сақлаш ҳамда улардан самарали фойдаланиш эвазига тежамкорликка эришиш мумкинлигини аниқладилар. Шундан сўнг ҳар бир қурувчи ўз тежамкорлик фондини очди.

Бу бригада ташаббусини М. Липанина, Ю. Насипова бошчилигидаги бўёқчилар бригадалари, В. Колистратов етакчилигидаги дурадгорлар, И. Йўлдошев бошлиқ ғишт терувчилар, В. Хегай раҳбарлигидаги монтажчилар бригадалари ҳам қўллаб-қувватладилар.

М. МИРАЛИМОВ.

ЗАМИННИ ЁНҒИНЛАРДАН АСРАЙЛИК

(Боши 1-бетда).

Пионерлар ва мактаб ўқувчилари саройи олдидаги Парадлар майдони ҳам митинг майдонига айланди. Бу ерга минглаб кишилар Вьетнам халқи, ёшлари билан бирдам эканликларини изҳор этиш учун келдилар.

— Вьетнам империализм ва янги мустамлакачиликка қарши курашаётган барча одамлар учун намуна бўлиб қолди, — майдон узра бу сўзлар жаранглайди.

АҚШ миллий делегациясининг аъзоси Рональд Робек, Жаҳон демократик ёшлар федерацияси президенти Валид Масри, студентлар умумафрика иттифоқи делегациясининг раҳбари Акото Ампайо, Швеция делегациясининг аъзоси Стилан Хермансон, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари В. Шаплико ва бошқалар бирин-кетин минбарга кўтариладилар. Улар вужудга келган ҳозирги шароитда ўз ерида тинч, бахтли келажагини барпо этаётган қаҳрамон Вьетнам халқи билан бирдамликни янада мустаҳкамлаш жаҳон илғор жамоатчилигининг, планета ёш авлодининг бурчи эканлигини таъкидлайдилар. «Вьетнам билан бирдаммиз», — деб такрорлашди митинг қатнашчилари.

Сўзга чиққан Хошимин Коммунистик ёшлари иттифоқи Марказий Комитетининг биринчи секретари Ву Мао бирдамлик учун қизғин миннатдорчилик билдирди. Бу бирдамлик курашида ва бунёдкорлик ишида кучимизга куч қўшади, деб таъкидлади у.

— Фестиваль митинглари, учрашувлари ва мунозараларидаги демократия, ошкоралик муҳити хурсанд қилмоқда, — деди ТАСС мухбирига фестивалнинг фахрий меҳмони халқаро демократик хотин-қизлар федерациясининг президенти, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотининг лауреати Фрида Браун.

— Ҳар кимга ўз фикрини айтиш, ҳар қандай саволга жавоб олиш ҳуқуқи берилган. Жаҳон хотин-қизлари ядро фалокати нималарга олиб келишини — ҳалок бўлган эри ёки фарзандлари учун шахсий ғам-ғусса ва кўз ёшлари келтирибгина қолмай, балки бутун жонзотни қириб ташлаши, планетани йўқ қилиб юбориши мумкинлигини яхши биладилар, — деди Фрида Браун. — Бутун дунё хотин-қизлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачевнинг барча ядро портлатишларини тўхтатиш тўғрисидаги баёнотини миннатдорчилик билан кутиб олдилар. Сизнинг мамлакатингиз СССР биринчи бўлиб ядро қуролини қўлланмайди, деб айтганида ҳамма енгил нафас олди. Агар АҚШ ва бошқа ядро давлатлари Советлар мамлакатининг яхши намунасидан ўрнак олганларида эди, қуролсизланиш ва тинчлик йўли очилган бўлур эди.

Бизнинг асримиз апартеид деган яна бир иллатни билади. Бу инсоният виждонидаги доғдир. Фестиваль делегатлари ва меҳмонлари Африка миллий конгресси Бош секретари Альфред Нзонинг «Апартеид — XX асрдаги шармандалик» махсус сессиясидаги нутқни тинглаб, буни қалблари ларзага келиб яна бир бор сездилар.

Ёш рассомлар ижодий «Апартеид— XX асрдаги панноси устидаги ишлар тугалланмоқда. Панно ўртасидаги оппоқ қуш тинчлик ва дўстлик даракчисини турли мамлакатлар — Панама ва Мексика, Чили ва Венесуэла, Янги Зеландия ва Гаити, Гвинея-Бисау ва Кувайт, Болгария, Монголия ва Совет Иттифоқи рассомларининг интернационал иттифоқи яратганлиги ҳам рамзий маънога эгадир.

Кубалик Альберто Лескаи Меренсио костюми устидан коржома кийиб, рассомлар ишига раҳбарлик қилмоқда. У чизган эскиз энг яхши деб топилди ва ишга асос қилиб олинди.

Асар деярли тайёр бўлиб қолди. Лекин яна бир фикр — қушнинг қанотларида ёзувлар учун жой қолдириш фикри туғилди. Ҳар ким ўзини ҳаяжонлантираётган нарса ҳақида ёзсин. Дастлабки сўзлар ёзиб қўйилди: «Санъат ҳаммага хизмат қилсин!».

Буни ўзлари чизган суратларини «Мен дунёни кўриб турибман» болалар суратлари халқаро кўргазмасига юборган болалар ҳам тушунадилар.

Ахир қайси бир бола космонавт бўлишни орзу қилмайди? Шунинг учун ҳам болалар — турли мамлакатларнинг вакиллари халқаро болалар фестиваль лагерига келган Совет Иттифоқи Қаҳрамони космонавт-учувчи В. Зудовни анчагина қўйиб юбормадилар.

«Европа — бизнинг умумий уйимиз» концерт томошасини кўрган фестиваль делегатлари ва меҳмонлари тинчлик учун курашда барча кишиларнинг бирлиги зарурлигини яна бир бор ҳис этдилар. Бу XII Жаҳон фестивали маданий программасининг асосий воқеаларидан биридир. Томоша кечқурун «Россия» давлат концерт залида бўлиб ўтди ва хавфсизлик ва ҳамкорликка оид Хельсинки кенгашининг 10 йиллигига бағишланди.

Фестивалнинг бир куни. Бу кун учрашувлар, митинглар, мунозаралар, концертлар билан тўла. Меҳмонларимиз сўзга чиқдилар, баҳслашдилар, қўшиқ айтдилар ва рақс тушдилар. Планетанинг «оловли нуқталари»да кураш давом этди, синфий жанглар тинмади, одамлар қуришди, пўлат эритишди, нон ёпишди ва шеър ёзишди. Яна бир кун тарих мулкига айланди. Кураш, ғалабалар, кашфиётлар ва амалий ишларнинг йилномасига ёшлар ёрқин саҳифалар ёзишлари лозим. Ёшлар анжумани уларни дунёда юз бераётган барча воқеалар учун ўзларининг масъул эканликларини ҳис этишга, давр олдидаги юксак масъулиятни англаб етишга яна бир бор мажбур қилди.

(ТАСС мухбирлари).

КЎРКАМ, ПУХТА ВА ҚУЛАЙ

Тошкентдаги «Силикат» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида маҳаллий хом ашёдан стеклокристаллитнинг тажриба туркуми ишлаб чиқарила бошлади. Янги қоплама материал гранит, мармар, сирланган сополдан устун туради. Бу буюмнинг мустаҳкамлиги, нам ўтказмаслиги, иссиқ-совуққа бардошлиги қурилишда жуда қўл келмоқда. Стеклокристаллит плиталари республика пойтахтидаги бир қанча объектларда муваффақият билан қўлланилди. Ҳозир у Тошкентда қурилаётган усти ёпиқ улкан бозор гумбазларини қоплашда синаб кўрилмоқда.

Йил охиригача «Силикат» ишчилари бундай қоплама материалдан ўн минг квадрат метрдан кўпроқ ишлаб чиқарадилар. Шу пайтгача шиша кафеллари қимматга тушар, технологиянинг пухта йўлга қўйилмаганлиги, хом ашёнинг узоқдан ташиб келтирилиши халал беради. Лекин тажриба туркумидаги намуналарнинг анализи стеклокристаллитни батамом маҳаллий хом ашёдан — соз тупроқ билан қумдан тайёрлаш мумкинлигини кўрсатди. Камёб кулолчилик бўёғи ўрнига анча арзон турадиган химиявий бўёқ ишлатишга қарор қилинди.

(ЎзТАГ).

Клуб муассасаларида ва спорт иншоотлари фаолиятида совет кишиларининг бўш вақт хусусидаги қизиқишлари ва эҳтиёжлари мунтазам ўрганиб борилсин ҳамда ҳисобга олинсин, уларнинг маънавий камол топишига ёрдам берадиган маданий эҳтиёжлари ривожлантирилсин.

(КПСС Марказий Комитетининг «Клуб муассасалари ва спорт иншоотларидан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қароридан.)

ДАВР ТАЛАБИГА МОНАНД ИШЛАЙЛИК

КПСС Марказий Комитетининг «Клуб муассасалари ва спорт иншоотларидан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарори кишиларни янада камол топтириш, меҳнаткашларнинг қобилият ва истеъдодларини ривожлантириш ҳақида партия кўрсатаётган ғамхўрликнинг янги ифодаси бўлди.

Биз ўз ишларимизни ана шу янги талаблар асосида ташкил этишга интилмоқдамиз. Бугунги кунда шаҳарда касаба союзлар тармоғига қарашли 3 та маданият саройи, 2 та клуб, давлат тармоғига тегишли 3 та клуб ишлаб турибди. Бундан ташқари қатор ҳунар-техника билим юртлари, мактаблардаги маданият муассасаларининг базаси чакки эмас. Уларнинг иши партия ва совет ташкилотларининг бевосита ёрдамида жонланмоқда. Бадиий ҳаваскорлик коллективлари сафини кенгайтириш, тўгаракларни кўпайтиришга эътибор кучаймоқда.

Ҳозир шаҳарда 3000 дан зиёд ҳаваскорни бирлаштирган 122 та бадиий коллектив ва ўнлаб клублар ишлаб турибди. Кейинги йиллар ичида уларнинг фаолияти анча яхшиланганини алоҳида кўрсатиш мумкин. Шаҳардаги 12 та бадиий коллективга халқ ансамбли номи берилди. «Электрохимпром» маданият саройидаги «Аэлита», қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати саройининг «Русская мелодия», пойабзал фабрикаси клубининг «Ҳайтарма» вокал-чолғу ансамбллари ўз репертуарлари билан республикамизга танилди. Қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатининг «Сплав» клуби қошидаги Гарольд Лоренц раҳбарлик қилаётган киностудия ҳаваскорлари яратган ҳужжатли фильмлар ҳам юксак баҳо олди. Айдер, Зенур, Зулфия Катаевлардан иборат цирк группаси ҳамда Александр Алёмин раҳбарлигидаги агитбригадада, Надежда Борисова ташкил этган қўғирчоқ театри коллективларининг хизматини ҳам алоҳида айтиб ўтиш мумкин. Маданият муассасаларида йўлга қўйилган социалистик мусобақа маданий-оммавий ишларни яхшилашга катта таъсир этмоқда.

Шу билан бирга, ишимизда ҳали камчилик ва нуқсонлар кўп. Биз маданият муассасаларига ёшларни тўла жалб эта олмаяпмиз. Уларни оталарнинг жанговар анъаналари руҳида тарбиялашга қаратилган тадбирларимиз камроқ. Баъзи ансамбллардаги репертуарларнинг ғоявий-бадиий савияси ҳамон паст, шунинг учун ҳам бундай куй ва қўшиқлар ёшларимиз эстетик дидининг шаклланишида салбий таъсир кўрсатмоқда.

Қатор клубларда бадиий ҳаваскорлик ижодкорлиги етарли ривожлантирилмаяпти. Тўгаракларнинг баъзилари номигагина ишламоқда. Меҳнаткашларнинг ишлаб чиқаришдаги активлигини оширишга қаратилган оммавий кечалар, театрлаштирилган кўрсатувлар, янгича маросимлар, чунончи меҳнат байрамлари: ишлаб чиқариш илғорларини шарафлаш, дам олиш даврлари каби тадбирларни қизиқарли ўтказиш борасида ҳам кўп ишлар қилишимиз керак.

Биз албатта ана шу камчиликларни тугатиш, иш формa ва методларини такомиллаштириш учун курашаяпмиз. Лекин бизга боғлиқ бўлмаган, ўзимиз ҳал қилолмайдиган муаммолар ҳам бор. Масалан кўп йиллардан бери малакали кадрларга катта эҳтиёж сезаяпмиз. Тошкент давлат маданият институти тайёрлаб бераётган кадрлар бизни қаноатлантирмаяпти. Улар назарий билимга эга бўлганлари билан ҳақиқий маданий ҳаётдан узоқда бўлиб қолмоқдалар. Жуда бўлмаса иш бошлаш тажрибасига ҳам эга эмаслар.

Мавжуд маданий муассасаларни ремонт қилиш ҳамон жиддий муаммо бўлиб турибди. Хусусан, ремонт учун қурилиш материалларини топиш жуда қийин. Тўғри, республика Маданият министрлиги ва область маданият бошқармасининг амалий ёрдамлари туфайли шаҳримиздаги барча маданият муассасаларида мебеллар янгиланди. Лекин бизнинг ҳали музика асбобларига, овозни кучайтириш аппаратларига ва бошқа қатор жиҳозларга бўлган эҳтиёжимиз қондирилганича йўқ.

Партия жадал ривожланиш йўлига ўтиш фақат ишлаб чиқаришгагина тааллуқли эмас, балки маданий ишларимиз даражасига ҳам дахлдордир, деб таъкидламоқда. Шундай экан бу борадаги ишларни юқори поғонага кўтаришда ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб ишлашимиз, ўзаро ҳамкорликни, ташкилий ишларни кучайтиришимиз керак.

Б. ФИНОГЕЕВА,
Чирчиқ шаҳар ижроия комитети маданият бўлимининг мудири.

КОЛХОЗ РАИСИНИНГ МАДАНИЙ-МАИШИЙ ИШЛАР БЎЙИЧА ЎРИНБОСАРЛАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

«МАДАНИЯТ» ОҚШОМЛАРИ

У ҳар куни эрта тонгда колхоз территориясини айланади. Бажарилган ишларни кўриб баҳри-дили очилиб кетади. Бу гал ҳам шундай бўлди. Отахонлар чойхонани ремонт қилиб беришни илтимос қилишган эди. Уларнинг сўзлари ерда қолмади. Чойхона саранжом-саришта, тартибли дам оладиган жойга айланди. Энди бу ерда оқшомлари колхозчилар бир пиёла чой устида телевизор кўриб, газета-журналлар ўқиб, суҳбатлашиб ҳордиқ чиқаришлари мумкин.

— Кексаларни жуда хурсанд қилдингиз,— деди колхоз раиси Мария Леонтьевна Пугачёва,— энди кечиктириб бўлмайдиган яна бир иш бор. Дала шийпонларимизнинг кўрки бугунги талабларга жавоб беролмайди. Уларни жиҳозлаш керак, деҳқоннинг иккинчи уйи деган гапимиз сохта бўлиб қолмасин.

Оржоникидзе районидаги «Маданият» колхози раисининг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосари Абдусаттор Аҳмаджонов бу топшириқни ҳам бажарди. Колхозчилар, уларнинг болалари ҳам яйраб қолишди. Ўринбосарнинг кўнгли тўлди.

Иш бошланганига бир йил ҳам бўлмаган эди. Колхоз партия комитетида унинг ҳисоботини эшитишди. Қисқа вақт ичида анчагина тадбирлар амалга оширилган. Газ етиб бормаган хонадонларни ўтин билан таъминлаш, боғчаларни мутахассис кадрлар билан мустаҳкамлаш, поликлиника ишини жонлантириш... Планда белгилаб олинган ана шу режалар рўёбга чиққан эди. Коммунистлар ўринбосарнинг ҳисоботини маъқул деб топишди. Лекин Абдусатторни яхшигина танқид ҳам қилишди.

—Айтилган ишни бажариш яхши,— деди шу йиғилишда Мария Леонтьевна,— аммо кишининг ўзида интилиш, ташаббускорлик ҳам бўлиши керак. Ана шу фазилатлар ҳали ўртоқ Аҳмаджоновда етарли эмас...

Абдусаттор устозининг бу сўзларидан заррача ҳам хафа бўлмади. Чунки Мария опанинг одамларга меҳрибонлиги, ўз шогирдларини оналардек эъзоз билан тарбиялаши ва ўрни келганда танбеҳ беришини яхши биларди. У тезда хулоса чиқарди. Демак, мустақил фикрлаш ва бундан ҳам активроқ ишлаш керак. У худди шу йўлдан борди. Кўп ўтмай қишки клуб у бошчилигида янги қиёфага кирди. Энди одамлар бу ерга ошиқадиган бўлиб қолдилар. Турли лекциялар, суҳбатлар мунтазам йўлга қўйилди. Клуб ҳузурида эса жамоатчилик асосида теннис, шахмат-шашка, бичиш-тикиш тўгараклари ташкил этилди. «Ғунча» деб номланган ўзбек халқ чолғу ансамблининг сафи янгиланиб, унга кўпроқ колхозчи ёшлар жалб қилинди.

Колхознинг спорт бўйича инструктори Исмат Акбаров футбол секцияси ишини йўлга қўйгач, ёшларнинг стадионга интилиши кучайди. Шу тариқа колхозда спорт комплекси ҳам вужудга келди.

Китоб мухлислари учун ҳам катта қулайликлар яратилди. Клубда кенг ва ёруғ ўқув залига эга бўлган кутубхона мунтазам хизмат қила бошлади. Колхозда телефон станцияси, радиоузел ҳам ишга туширилди.

— Устозлар ўгити, ҳаётининг ўзи катта мактаб экан,— дейди А. Аҳмаджонов.— Дастлаб анча қийналган эдим. Аниқроғи ишим юришавермасди. Правление аъзолари, колхоз бригада бошлиқлари яқиндан ёрдам беришди. Бир мунча тажриба ҳам орттирдим. Хўжаликда меҳнаткашлар турмуш маданиятини ошириш бўйича қўлга киритилган ютуқлар орасида ўн йилдан буён тўйларнинг мутлақо ичкиликсиз, янгича мазмун билан ўтаётганлигини алоҳида таъкидлаш керак. Бу ерда келин чорлар, чақириқ, бешик тўйи, суннат тўйлари каби ортиқча харажат талаб қиладиган маросимларнинг ўтмаётганига анча йиллар бўлди. Бу шунчаки гап эмас. Қайси колхозчи ёки қайси зиёли билан суҳбатлашманг, у сизга қувнаб: «Бизда шундай» дейди.

Бу тартиб ёшлар тарбиясида ўз ифодасини топмоқда. Улар бўш вақтларини мароқли ўтказмоқдалар. Ўз ҳаётларининг мазмунини ўқиш, ўрганиш ва меҳнатда деб билмоқдалар.

— Колхознинг мактаблар билан ҳам алоқаси мустаҳкам. Ислоҳот талаблари асосида уларга оталиқ ёрдами кўрсатиб келинмоқда. Айни пайтда болалар ўқишдан бўш пайтлари далада ота-оналарига кўмаклашадилар. Ўқувчилар бригадалари сафида деҳқончиликни ўрганадилар. Бу ҳамжиҳатлик уларда меҳнатга, техникага ҳавас уйғотмоқда. Шунинг учун ҳам далада трактор ва агрегатларни бошқараётганларнинг кўпи шу қишлоқ фарзандларидир.

Ҳа, одамлар ўз колхозларига меҳр қўйишаяпти. У кундан-кунга ободонлашиб бораяпти. Умумий территориянинг тўртдан уч қисми газлаштирилган, 4 та чойхона, 6 та озиқ-овқат, 2 та кийим-кечак, 1 та хўжалик моллари магазинлари доимо колхозчилар хизматида. Бундан ташқари ҳаммом, 2 та сартарошхона, почта, дорихона, 3 та фельдшерлик-акушерлик пунктига эга бўлган поликлиника меҳнаткашлар хизматида.

Қишлоққа оқшом чўкди. Ильич нури нурафшон этган кўчалардан колхозчилар хушнуд боришмоқда. Ҳозир улар ораста кийиниб клубга йўл оладилар. Бу ерда уларга бадиий ҳаваскорлар ва ўз ишининг жонкуяри Абдусаттор Аҳмаджонов пешвоз чиқади.

М. ШАРИПОВА.

БАДИИЙ ҲАВАСКОРЛИК КОЛЛЕКТИВЛАРИ ҲАЁТИДАН

◆ ОҲАНГАРОН район маданият уйи ҳузуридаги «Оҳанграбо» бадиий ҳаваскорлик ансамбли шу кунларда дала меҳнаткашларига намунали хизмат кўрсатяпти. Суратда: ансамбль қатнашчиларидан бир группаси.

А. Зуфаров фотоси.

УЧ САВОЛГА УЧ ЖАВОБ

◆ КЛУБИНГИЗНИНГ ҚИЁФАСИ ҚАНДАЙ?

◆ УНДАГИ ХИЗМАТДАН МАМНУНМИСИЗ?

◆ ТАКЛИФ ВА ИСТАКЛАРИНГИЗ БОРМИ?

Ҳожимурод ЙЎЛДОШЕВ, Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози аъзоси.

Кейинги йиллар ичида клубимиз қиёфаси ўзгарди. Колхоз раиси ўзи бош-қош бўлиб уни капитал ремонтдан чиқариб берди. Клубда кино кўрсатиб турилади. Гоҳо-гоҳо мактаб ўқувчилари концертлар қўйишади, спектакллар кўрсатишади.

Даладаги иш билан бўлиб, дунё воқеаларининг ҳаммасидан ҳам мунтазам хабардор бўлавермаймиз. Шунинг учун ҳам клубда халқаро темадаги лекция ва суҳбатлар уюштирилса, тарбиявий мавзуда кинофильмлар тез-тез кўрсатиб турилса дейман.

Отамурод САЪДУЛЛАЕВ, Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз механизатори.

Сретенко қишлоғида яхшигина клуб бор. Ҳавас қилгудек. Бундан 40 йил илгари қад кўтарган бу бино бизга республикамизнинг энг машҳур санъаткорлари, шоирларини танитган клуб сифатида қадрдон. Лекин унинг сўнгги йиллардаги иши ҳақида бу гапни айтолмаймиз. Клубда кино кўрсатишнинг сифати паст. Ленталар узуқ-юлуқ. Залда тартиб сақланмайди. Клуб ходимлари ана шу камчиликларни йўқотишларини истардим.

Донобой БЕКМУРОДОВ, Олмалиқ кон-металлургия комбинати мис эритиш заводининг мис эритувчиси. СССР Давлат мукофотининг лауреати.

Шаҳримиздаги маданият саройлари ва клублар замонавий типда қурилган. Уларнинг фаолиятидан мамнунмиз. Биз ишчиларнинг маънавий ҳаётимизда ташкил этилаётган турли кўриклар, тематик кеча ва кўргазмалар, фестиваль ва конкурслар, лекция ва суҳбатлар ишдан бўш вақтларимизни мазмунли ўтказишга хизмат қилмоқда.

Маданият саройлари ва клублар фаолиятини янада кучайтириш учун имкониятлар бор албатта. Менимча ижодий союзлар ва концерт ташкилотлари кўмагида янги фильмларнинг ижодкорлари, таниқли ёзувчи ва шоирлар билан учрашувлар, тасвирий санъат асарлари кўргазмалари, профессионал санъат коллективларининг концертлари тез-тез уюштирилиб турилса айни муддао бўларди.

ЛОҚАЙДЛИКНИНГ ЧЕКИ БОРМИ?

КАЛИНИН РАЙОНИ ХЎЖАЛИКЛАРИДА ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ҲАМДА ОММАЛАШТИРИШГА ЕТАРЛИ ЭЪТИБОР БЕРИЛМАЯПТИ

Сабзавотчиликка ихтисослаштирилган Калинин райони территориясида ҳозир 140 мингдан зиёд аҳоли истиқомат қилмоқда. Уларнинг кўпчилигини ёшлар ташкил этади. Йигит-қизлар спортга астойдил кўнгил қўйишган. Улар бўш вақтларини кўпроқ турли спорт секцияларида ўтказишни, оммавий мусобақаларда қатнашишни орзу қилишади. Бироқ районда атиги битта стадион бор, холос. У ҳам марказдан анча узоқда — Свердлов номли совхозда жойлашган.

Ўтган йили 2 минг ўринли бу стадион кенгайтирилиб, 10 минг ўринга етказилган эди. Аммо ундаги спорт секциялари машғулотларини ўтказишга мўлжалланган 9 та хона қандай бўлса ўшандайлигича қолиб кетди. Зах тортиб, шипгача нам кўтарилган бу хоналарда ҳозир машғулотлар ўтказиш у ёқда турсин, ҳатто нафас олиб бўлмайди. Назоратчилар шу йилнинг ўзида бу ерда икки марта текшириш ўтказишди. Афсуски, улардан ҳозиргача бирон натижа чиққани йўқ.

Районда физкультура ва спортга 30 мингга яқин киши жалб этилган. Бу областимиздаги энг паст кўрсаткичлардан биридир. Районда физкультура ва спортнинг оммавийлигини таъминлаш учун етарлича ғамхўрлик кўрсатилмаётганлиги сабабли шундай бўлмоқда.

Оржоникидзе номли колхозда футбол командаси ташкил этилганига 10 йилдан ошди. Ҳозир бу команда район биринчиликларида мунтазам ғолиб чиқмоқда. Икки-уч йилдан буён эса область биринчилиги иккинчи группасида қатнашаяпти. Агар хўжалик ўз футбол майдонига эга бўлганида спортчилар маҳоратларини янада оширишлари мумкин эди. Ҳозир эса улар 23-мактабнинг қўл тўпи майдонида, колхоздан 10 километр узоқда жойлашган Свердлов номли совхоз стадионида машқ ўтказишга мажбур бўлаётирлар. Футбол командасига мусобақаларда иштирок этиш учун ҳатто транспорт ҳам ажратиб берилмайди.

Район «Пахтакор» кўнгилли спорт жамиятига колхоз ва совхозлардан ўтказиладиган юридик взнослар тўланмай қўйилганига тўрт йилдан ошди. Бу йил фақат «Москва» ва «Партия XX съезди» колхозлари бу взносни тўладилар, холос. Маблағ етишмаслигидан район спортчилари бу йил ГТО кўпкураши, енгил атлетика, стол тенниси, баскетбол бўйича ўтказилган область мусобақаларида қатнаша олмадилар.

Районда штатли тренерлар йўқ. Хўжаликларда атиги тўрт нафар спорт инструктори ишламоқда. Шу сабабли яқин уч йилдан буён стол тенниси, шахмат-шашка, бокс, эркин кураш бўйича ташкил этилган тўгараклар фаолият кўрсатмаяпти. Спортнинг бу турлари билан шуғулланиш учун зал у ёқда турсин, оддий спорт майдончалари ҳам йўқ.

Спорт комплексини район марказида барпо этиш режалаштирилганига ўн йилдан ортди. Бироқ ундан ҳалигача ном-нишон йўқ. Фақат ўтган йилга келиб комплекс қурилиши учун жой ажратиб берилди... Аммо уни қуришга киришилмаяпти.

Шу ўринда район партия, совет органлари, касаба союз, комсомол, спорт ташкилотлари раҳбарларига бир неча саволларимиз бор. Наҳотки улар районда физкультура ва спортнинг ночор аҳволга тушиб қолганлигидан бехабар бўлсалар! Нима учун спортни ривожлантириш, унинг оммавийлигини ошириш чоралари кўрилмаяпти? Қачон ҳар бир хўжалик замонавий спорт базасига эга бўлади?

Р. АҲМАДАЛИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

«ЮЛДУЗ» НЕГА СЎНДИ?

ЯНГИЙЎЛ РАЙОНИДАГИ ҲАМРОҚУЛ ТУРСУНҚУЛОВ НОМЛИ КОЛХОЗ МАДАНИЯТ САРОЙИНИНГ ҲОЗИРГИ АҲВОЛИ ҲАҚИДА

Бир вақтлари довруғ таратган Ҳамроқул Турсунқулов номли колхознинг икки қаватли муҳташам саройи ҳозир ҳувиллаб ётибди. Бу ерда бир неча йилдирки, йирикроқ бир тадбир ўтганини ҳеч ким эслай олмайди. Тўғри, ёлғон бўлмасин, шу йил 8-Март ва 9-май байрамлари арафасида саройнинг 500 ўринли залида наридан бери йиғилишлар ўтказилди.

Унинг директори Аҳмаджон Раҳмонов билан суҳбатлашамиз.

— Квартал планингиз борми? — сўраймиз ундан.

Директор негадир қизариб кетади.

— Бор, — дейди хомуш тортиб, сўнгра у чанг босган папкани бизга узатади. Планлар борликка бор. Бу тадбирларда ёзувчи, шоирлар билан учрашувлар, тематик кечалар ўтказиш, лекция ва суҳбатлар уюштириш, халқ университетлари ташкил этиш каби режалар ёзиб қўйилган.

Лекин улардан бирортаси бажарилмаган. Маданият саройида йиллар давомида биронта ҳам ансамбль ташкил этилмади. Биронта тўгарак ҳам ишламаяпти. Бунинг сабаби суриштирилганда директор елка қисиб дилидаги гапини айтолмаётгандек хижолат тортди.

Унинг қийналаётганича бор экан. Планлар дафтарини варақлаганимизда қилинган ишлар эмас, саройнинг бармоқ билан санарли ходимлари дала ишларига қачон чиққани, ким нима билан шуғулланганини ҳақида қайд қилинган фактларга дуч келдик. Уларга кўз югуртираётганимизда директор жилмайиб қўйди. Унинг бу қиёфасида «ҳар ҳолда бекорга пул олмаяпмиз», деган маънони англаб олиш қийин эмасди.

— Маданий-маиший ишлар бўйича раис ўринбосари сизга ёрдам берадими?

— Яқинда сайланганининг озгина ёрдами тегяпти, тўрт кишидан иборат вокал-чолғу ансамбли туздик. Яна тўгараклар ташкил этиш ҳаракатида юрибди, — дейди директор.

Колхоз раисининг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосари Алижон Отахонов билан бўлган суҳбат пайтида аҳвол яна ҳам равшанлашди.

— Сайланганимга тўрт ой бўлди, бизга гап тегадиган бўлмасин, — дейди у ийманиб. — Дала ишларидан сўранг, ҳаммасига жавоб бераман. Маккажўхори гуркираб ўсяпти, беданинг кейинги ўрими...

Уни тўхтатамиз.

— Колхозда ёшлар кўпми?

— Мингдан ортиқ.

— Улар ишдан кейин қаерда дам олишади?

— Ҳаммасининг уйи бор, телевизор кўради...

— Маданият саройига ҳеч келишадими?

— Энди бошлаб келамиз.

Саройдаги аҳвол шу. Кекса колхозчилар билан гаплашсангиз, унинг бундан 15—20 йил аввал «роса гуллаганини» айтишади, «энди чўкиб қолди», деб афсусланишади.

Дарҳақиқат, икки қаватли кошона қиёфаси жиҳатдан ҳам, иш мазмуни жиҳатдан ҳам нурсизланиб бормоқда. Унинг дераза пардаларига қараб бўлмайди. Хоналарда газета ва журналлар тупроққа аралашиб ётипти. Фақат иккинчи қаватдаги музейдан ўрин олган бир сурат ўзининг кўрикини йўқотмаган. Унда сарой қад кўтарган сана — 1969 йилда ташкил этилган «Юлдуз» ансамбли қатнашчилари қувноқ боқиб турибди. Бадиий ҳаваскорлар орасида саройнинг ҳозирги директори—ўша вақтда ғижжакчи бўлган Раҳмоновнинг ҳам сурати бор.

— Ана шу ансамбль қани? — сўраймиз ундан.

— Тарқаб кетганига кўп йиллар бўлди, — дейди у суратга армон билан тикилар экан.

Ҳа, муҳташам маданият саройининг аҳволи ачинарли ҳолда. Унда бир амаллаб кун ўтказиб ойлик олаётган одамлар йиллар давомида эҳтиёт қилиб асралаётган мебеллар, саройнинг улкан эшикларига мослаб олинган ҳар хил қулфлар, уларнинг қўша-қўша калитлари, супурги, челаклар ва пол латталари бор. Фақат иш йўқ. Янгийўл район партия, совет ташкилотлари, район маданият бўлими бундай аҳволга қачонгача бефарқ қарашаркин?

Т. ПАРПИЕВА,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

Мусобақалар, учрашувлар

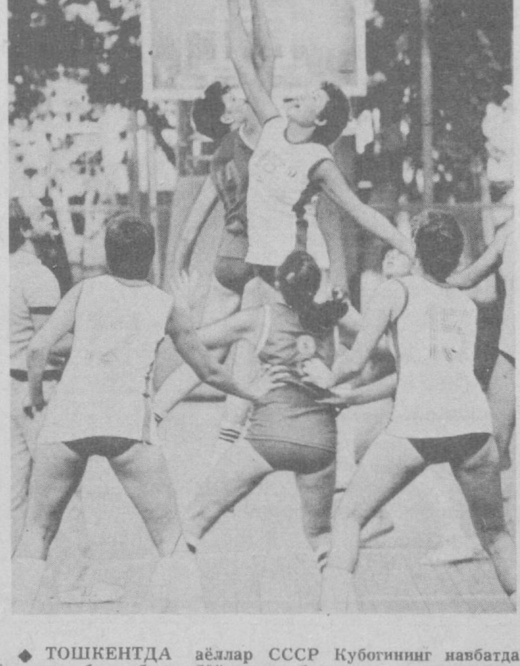

◆ ТОШКЕНТДА аёллар ўртасида баскетбол бўйича СССР Кубоги учун ўтказилган мусобақаларда Красноярскнинг «Медик», Фрунзенинг «Стронтель» ва Тошкентнинг физкультура институти спорт клуби қатнашди. Майдон эгалари учрашувларни кўтаринки руҳда ўтказиб, СССР Кубогининг навбатдаги босқичида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлишди. Суратда: Тошкентнинг физкультура институти спорт клуби ва Красноярскнинг «Медик» командалари ўртасидаги учрашув пайти.

Ф. Қурбонбоев фотоси.
ЎзТАГ фотохроникаси.

САФАРДА ҒАЛАБА

◆ СССР чемпионати биринчи лигаси «Б» группасида қатнашаётган Тошкентнинг «Пахтакор» футболчилари навбатдаги учрашувни Кемерово шаҳрида «Кузбасс» командаси билан ўтказиб йирик — 4:1 ҳисобида ғалабага эришдилар. Жиззахнинг «Звезда» командаси эса Смоленскда «Искра» меҳмони бўлди. Учрашув майдон эгалари фойдасига 3:1 ҳисобида тугади.

Группадаги бошқа учрашувларда қуйидаги натижалар қайд этилди. «Гурия»— «Спартак» — 4:0, «Нистру» — «Крилья Советов» — 1:1 «Металлург» — «Кубань» — 2:0.

«Пахтакор» ва «Металлург» командалари 23 тадан очко тўплаб пешқадамлик қилишмоқда. «Кузбасс» командасида 21 та, «Крилья Советов» футболчиларида 20 та очко бор.

«Пахтакор» навбатдаги учрашувини 6 августда Жиззахда «Звезда» командаси билан ўтказади.

ГРОССМЕЙСТЕРЛАР СЕАНСИ

◆ МОСКВАДА ўтаётган ёшлар ва студентларнинг XII Жаҳон фестивали спорт мусобақалари программасидаги шахматчиларнинг ўйинлари қатнашчиларда катта қизиқиш туғдирди. Жаҳон чемпиони Анатолий Карпов бошқарган совет гроссмейстерлари командаси бир йўла 975 тахтада сеанс бердилар. Уларнинг орасида 45 мамлакатдан келган 208 шахмат мухлиси ҳам ўйнади. Гроссмейстерлар сафида қатнашган тошкентлик Георгий Аъзамов 19 учрашувнинг ҳаммасида ғалабага эришди.

◆ Ринат ТРИШЧЕВ номи бокс мухлисларига яхши таниш. У ўз вазнида республикамиздагина эмас, балки мамлакатда энг кучлилардан ҳисобланади. СССР терма командаси сафида АҚШ боксчилари билан ўтказилган халқаро учрашувда қатнашиб командамизга очко олиб берди. Суратда: Р. Тришчев.

Л. Гусейнов фотоси.

— Ишларингни қилсаларингчи, тирранчалар, калит раиснинг чўнтагида дедимку!

●

— ОЛАХОН: йил бўйи стадион ўзимизнинг ихтиёримизда-ю, бироқ емиш камроқ-да, қанийди, ҳаммаёғини қалин ўт босиб кетган бўлса.

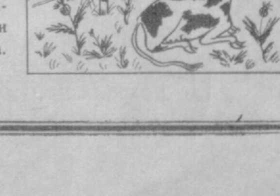

М. УНҒАРОВ чизган расмлар.

АВЛОДЛАР ХОТИРАСИ АБАДИЙ БЎЛСИН

◆ ТОШКЕНТ районидаги Охунбобоев номли колхоз марказида Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлганлар хотираси учун ўрнатилган ёдгорлик қишлоқ аҳлининг зиёратгоҳига айланган.

ҚАҲРАМОНЛАРНИ УНУТМАЙМИЗ

Бахтимиз учун курашган авлодлар, ота-боболаримизнинг хотирасини эъзозлаб, уларнинг шонли ишларини давом эттириб, она-Ватанимизни янада гуллаб-яшнаши учун фидокорона меҳнат қилиш фарзандларимизнинг муқаддас бурчидир. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Хотира куни белгилаш тўғрисида» ги фармонини ўқиб, уни ҳамма ерда мамнуният билан кутиб олинаётганлигини кўриб турибмиз. Биз уруш ветеранлари бу Фармонни ўқиб, шиддатли жанггоҳларда ҳалок бўлган жанговар дўстларимизни хотирга келтирдик, урушдан ногирон бўлиб қайтган марди-майдонларнинг жасоратлари ҳеч қачон унутилмаслигини ёдга олдик. Фармонни ўқиб ҳозир орамизда бўлмаган, лекин бу кунги гўзал ҳаётимизнинг гуллаб-яшнаши учун, бу йўлда оловли йўллардан мардонавор ўтган, она-Ватанга қўл кўтарган ёвуз босқинчиларни яксон этишда мислсиз жасоратлар кўрсатган юртдошларимизни, шулардан бири бекободлик жасур жангчи Шуҳрат орденларининг тўла кавалери Сангин Поччаумаров хотирасини ёдга келтирдим. Бу қаҳрамон жангчи урушдан ғалаба билан қайтгандан кейин Дзержинский номли колхозда ҳисобчи, кейин кадрлар бўлимининг инспектори, жамоатчилик йўли билан колхоз халқ контроли группасининг раиси бўлиб ишлади. Урушда олган жароҳат уни орамиздан 1973 йилда 49 ёшида эрта олиб кетди. Лекин уни ҳамқишлоқлари, у билан бирга жанг қилган жанговар дўстлари асло унутмайдилар.

Сангин Поччаумаров ўзидан кейин ҳалол меҳнат қилишни ўз муқаддас бурчи деб биладиган, эришган муваффақиятларини пеш қилмайдиган, ҳар бир жумлани пухта ўйлаб, андиша билан айтадиган, бир сабаб билан бошига мусибат тушган кишилардан ёрдамини аямайдиган фарзандлар қолдирган.

Фарзандларининг, беистисно, ҳаммаси жамиятимиз учун муносиб кишилар бўлиб етишишган. Тўнғич фарзанди. Зохиршех — ўрта мактабда ўқитувчи, Ҳосият — медицина ҳамшираси, Алишех — хўжаликлараро механизациялашган кўчма колоннада ғишт терувчи, Шафоат — колхозчи, Валижон — шофер, Бушарифа — мактабда лаборант, Ўткир — эса ҳали ўрта мактабда билим олмоқда.

Сангин Поччаумаров немис-фашист босқинчиларни Смоленск, Орёл областларидан, Белоруссия, Украина ва Польша территориясидан улоқтириб ташлаб, Германияда узил-кесил тор-мор келтиришда фаол иштирок этган фидоийлардандир.

1944 йўлнинг 22 июнь куни Барки қишлоғи ва Владава шаҳри остонасида шиддатли жанглар давом этади. Миномёт расчетида ўқловчи бўлган Сангин бошқа қуролдош дўстлари билан ҳамкорликда ҳаракат қилиб, аниқ мўлжалга олиб ўт очишни ташкил этди. Шу жангда душманнинг 30 га яқин автоматчиси ер тишлади, иккита қўл пулемёти пачақланди, бир ротага яқин гитлерчи автоматчилар тўзғитиб юборилди. Миномётчилар мададига таянган отлиқлар эшелони Владава шаҳрини душмандан тозалаш имкониятига эга бўлди. Сангин Поччаумаров ана шу жангда кўрсатган жасорати учун III даражали Шуҳрат ордени билан мукофатланишга сазовор бўлди.

Германия территориясида олиб борилган жанглардаги фидойлиги учун Сангин Поччаумаров II даражали Шуҳрат ордени билан мукофотланади.

1944 йил 30 апрель куни ўз миномёти билан Хаупт-Гросс канали ёқасида турган Сангин душман миномётини шикастлантиргач, ўз автоматидан ўт очиб, тўрт гитлерчини йўқ қилди.

Ғалаба онлари яқинлашаётган кунлардаги шижоати ва матонати учун Сангин Поччаумаров СССР Олий Совети Президиумининг 1946 йўл 15 майдаги Фармони билан биринчи даражали Шуҳрат ордени билан мукофотланди.

Сангин Поччаумаров Коммунистик партия, Ватан ва ота-онаси ишончини оқлаган жасур ва довюрак жангчи эди.

Фашизм устидан қозонилган Буюк Ғалабадан кейинги даврда сидқидилдан меҳнат қилганлигига, ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш йўлида самарали фаолият кўрсатганлигига гувоҳлик берувчи ҳужжатлар билан танишамиз.

С. Поччаумаровнинг Садоқатли фарзандлари Олий бош қўмондон раҳматномаларини, Болтиқбўйи Ҳарбий округи қўмондони, Совет Иттифоқи Маршали Баграмян имзо чеккан миннатдорчилик мактубини, СССР Мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Гречко қўл қўйган гувоҳномани, Туркистон Ҳарбий округи қўмондонлари генераллар С. Белоножко ва Н. Ляшченко йўллаган табрикномаларни, СССР Халқ контроли комитети томонидан тақдим этилган Ҳурмат нишони ва унинг гувоҳномасини, Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети раиси имзо чеккан раҳматномани, Буюк Ғалабанинг 25 йиллиги муносабати билан 1970 йил апрель ойида Москвада ўтказилган Шуҳрат орденларининг тўла кавалерлари — Москва Ҳарбий округи жангчилари билан учрашув пайтида олинган суратларни кўз қорачиғидек асраб-авайлаб сақламоқдалар.

Фашист босқинчиларга қарши қаҳрамонларча курашган ва урушдан ғалаба билан қайтиб, тинч меҳнат қучоғида фидокорлик намуналарини кўрсатган Сангин Поччаумаров элимиз хотирасида абадий барҳаётдир. Оталар жасорати — фарзандлар мероси. Ҳа қаҳрамонлик, эзгулик унутилмайди.

Мажид САМАДОВ,
ёзувчи, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

ЧИН ҚАЛБДАН МАЪҚУЛЛАЙМИЗ

Мен Улуғ Ватан уруши қатнашчисиман. Урушда бугунги бахтимиз учун жонларини фидо этган жанговар дўстларимнинг хотирасини асло унутмайман. Улар бахтимиз учун ҳалок бўлдилар. Бизнинг районимизда, шунингдек, колхозимизда ҳам бошқа жойлардаги каби уруш қаҳрамонларининг, шунингдек босмачиларга қарши курашган Ватан ботирларининг хотиралари эъзозланиб келинмоқда. Республикамизда хотира кунининг жорий этилганлиги элимизнинг дилидаги эзгу хотираларнинг абадийлаштирувчи тадбирдир. Бу Фармонни чин қалбдан маъқуллаймиз. Колхозчиларнинг орасида бу қарор юзасидан тушунтириш ишлари олиб борамиз. Эл хотираси эзгуликдан иборат.

Ҳ. ИМОМНАЗАРОВ,
Бекобод районидаги Навоий номли колхоз аъзоси, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

ДИЛЛАРДА ҚОЛДИК БИЗ

Ҳаётда насибамиз ҳали кўп эди,
Замондош эдик биз сизга, одамлар.
Ном ҳам, насаб ҳам бизда бор эди,
Урушга туғмаганди асло оналар.

Севиб-севилгандик бизлар ҳам зотан,
Висол ширинлигин яхши билардик.
Лекин тайёр эдик чорласа Ватан!
Жанговар қўшиқлар куйлаб юрардик.

Дилда кучли эди душманга нафрат,
Ватан учун ўлмоқ мангу шараф-шон.
Боболардан мерос бу қутлуғ одат
Қон томиримизда кўтарди исён...

Ғалабани кўрмоқ бўлмади насиб,
Орденларни тақиб қайтмадик, бироқ
Дилларда қолибмиз хотирот бўлиб,—
Мукофот бормикан бундан ортиқроқ?!

Қайси хонадонда бир насиба кам,
Кимдир мунғаяркан отасизликдан
Ва беркилмас экан дарвоза маҳкам,
Номаълум эмасмиз — билингиз шундан.

Тириклар! Ҳар доим бўлингиз ҳушёр,
Топталмасин бизнинг хок-тупроғимиз.
Бусиз ҳам заминда қабрлар бисёр,
Номаълум бўлмасин исму зотимиз.

Рустам ХУДОЙҚУЛОВ.

АБИТУРИЕНТ-85

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

◆ А. БЕРУНИЙ номидаги Тошкент политехника институтига кириш истагини билдирган ёшлар йилдан йилга кўпайиб бормоқда. Билим даргоҳида бу йил қўшимча 2 та янги ихтисослик бўйича бўлим очилди. Суратларда: (чапда) бошқаришни автоматлаштириш системаси факультетида кириш имтиҳонлари; (ўнгда) ўқитувчи Ҳабибулла Ҳамидуллаев абитурнент Гулчеҳра Ҳасанова топшириқни тушунтириб беряпти.

А. Зуфаров фотолари.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

ХЕЛЬСИНКИДА ЮБИЛЕЙ УЧРАШУВИ

ХЕЛЬСИНКИ, 1 август. ТАСС махсус мухбирлари А. Горбунов ва П. Коновалов хабар қиладилар: роппа-роса ўн йил муқаддам шу куни 35 давлат бошлиқлари Финляндия пойтахтида Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг якунловчи актини имзолаган эдилар. Бугун ўз ишини ниҳоясига етказаётган Европа, АҚШ ва Канададаги 33 мамлакат ташқи ишлар министрларининг учрашуви тарихдаги ана шу муҳим воқеага бағишланди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе учрашувда Совет Иттифоқи номидан иштирок этмоқда.

ВХР ташқи ишлар министри П. Варкони, Венгрия ҳукумати якунловчи акт қоидаларига изчиллик билан риоя қилиб, Европада қуролланиш пойгасини жиловлаш ва ҳарбий қаршима—қаршилик даражасини қисқартириш чора-тадбирларида актив иштирок этаётганлигини таъкидлади. Венгрия олий даражадаги бўлажак Совет-Америка учрашувини табриклайди ва Совет Иттифоқининг ҳар қандай ядровий портлатишларни бир томонлама тартибда тўхтатиш тўғрисидаги қарорини катта аҳамиятга эга бўлган ташаббус ва бошқалар амал қилиши лозим бўлган намунадир, деб ҳисоблайди.

Ўн йил аввал ўтказилган кенгаш Европанинг урушдан кейинги тарихида муҳим воқеа бўлди, деди Швеция ташқи ишлар министри Л. Будстрем. Якунловчи акт ҳақли равишда қитъада кенг қулоч ёзган кескинликни юмшатиш жараёнининг бир бўғини сифатида қабул қилинди.

ЯНГИ ТИНЧЛИКСЕВАР ДАЪВАТ

ДЕҲЛИ, 1 август. (ТАСС). Шу йилнинг январь ойида Деҳли декларациясини қабул қилган олти мамлакатнинг давлат ва ҳукумат раҳбарлари ядро қуроллари ҳамда уларни ташувчи системаларни синашни, ишлаб чиқаришни ва жойлаштиришни ёппасига тўхтатишга янги даъват билан чиқдилар.

Ҳиндистон ПТИ ахборот агентлигининг хабар қилишича, Хиросимага атом бомбаси ташланганлигининг 40 йиллиги муносабати билан Ҳиндистон, Швеция, Танзания, Греция, Мексика ва Аргентина давлат ҳамда ҳукумат бошлиқлари қабул қилган қўшма баёнотда қуйидагилар таъкидланади: «Белгиланган мақсадларга эришиш борасидаги куч-ғайратларни янада кўпайтириш Хиросима қурбонларининг энг яхши хотираси бўлади».

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

◆ БУДАПЕШТ. Венгриянинг Сегед шаҳридаги кабель заводи ишчилари «Совет буюртмалари юқори сифат билан бажарилади» деган шиор остида меҳнат қилмоқдалар. Бу корхона кўп йиллар мобайнида совет шериклари билан фаол ҳамкорлик қилиб келмоқда. Совет Иттифоқининг каттакатта буюртмалари туфайли заводнинг қуввати анча ошди, ишлаб чиқараётган маҳсулот сифати яхшиланди. Бугунги кунда Сегед кабеллари СССРнинг кўпгина муҳим халқ хўжалик объектларида пухта хизмат қилмоқда. Ўтган йилнинг ўзидагина сегетликлар совет мижозларига турли йўғонликдаги қарийб 600 километр узунликда пишиқ ва чидамли кабель жўнатдилар.

◆ **ҚОҲИРА.** Қоҳиранинг ғарби-жанубида жойлашган Ал-Мунейб шаҳарчасида келин-куёвлар шаҳри барпо этилади. Маъмурлар маъқулланган лойиҳага мувофиқ у ерда янгича тузилган квартирали 500 та турар-жой биноси, 30 та савдо маркази, маиший хизмат корхоналари қад кўтаради. Лойиҳада спортга кўп эътибор берилган. Спорт комплекси, бир неча кичик стадион, спорт заллари ва майдончалари ёшлар ихтиёрига бериб қўйилади. Шаҳарчанинг яшил зонасини вужудга келтириш режалаштирилмоқда. Ёшларнинг оилаларига квартиралар имтиёзли нархларда берилади.

◆ БРАЗИЛИА. Бир неча йил давом этган танаффусдан кейин бразилиялик машҳур архитектор Оскар Нимейер Бразилия пойтахтида иккита янги иншоотни лойиҳалашга киришди. Нимейер—Бразилиа келажак қиёфасини яратувчи энг машҳур архитектура комплекслари ижодкорларидан биридир.

Архитектор икки лойиҳани тузиш ниятида эканини айтди. Булардан бири—очиқ ҳаводаги 5 минг ўринли театр бўлиб, иккинчиси—Бразилиа яқинидаги Параноа сунъий кўли теварагида барпо этиладиган шосседир. Янги автомагистраль туфайли пойтахт аҳолиси учун кенг дам олиш зонаси вужудга келтирилади.

(ТАСС).

ЭРОН—ИРОҚ МОЖАРОСИ

БАҒДОД, 1 август (ТАСС). Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг ахборотига кўра, ироқ ҳарбий ҳаво кучларининг бомбардимончи-қирувчи самолётлари ўтган кунлар мобайнида 60 марта жанговар учиш қилиб, душман аскарлари ва техникасига катта талафот етказган. Ироқ вертолётлари Эроннинг иккита катерини ишдан чиқарди. Басранинг шарқроғида Эроннинг ўқ-дори омбори портлатиб юборилди. Фронтнинг шимолдаги участкасида алоҳида отишмалар бўлди.

НИКОСИЯ 1 август (ТАСС). Эроннинг ИРНА ахборот агентлиги хабар қилишича, Эрон ҳаво ҳужумига қарши мудофаа воситалари Ироқ самолётларининг Теҳронни ҳамда фронтнинг Шимоли-Ғарбий участкасида Эрон қўшинлари турган жойни бомбардимон қилишга уринишларини барбод этган.

«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 4 августда чиқади.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

Реклама ва эълонлар

ЧИРОЙЛИ ВА КЎРКАМ МЕБЕЛЛАР

«ТАШХОЗТОРГ» МАГАЗИНЛАРИ
МЕҲМОНХОНА ВА ЕТОҚ ХОНАСИ, ОШХОНА
УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН
ЧИРОЙЛИ, ҚУЛАЙ, ЧИДАМЛИ МЕБЕЛЛАРНИ
НАҚД ПУЛГА ВА КРЕДИТГА

СОТИБ ОЛИШНИ ТАВСИЯ ҚИЛАДИ

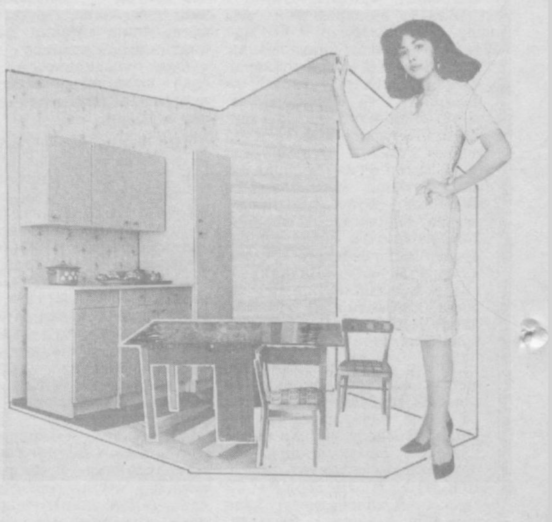

Бу мебеллар ёзиладиган ва йиғиштириладиган овқатланиш столлари, ёзув столлари бўлиб, «Узбекпроектмебель» ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланган;

Янгийўл мебель фабрикасида ишланган икки ўринли кроватлар, диван-кроватлар, «ЮНОСТЬ» меҳмонхонаси мебеллари термасидир;

«Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланган «ЧАРОДЕЙКА» ётоқ хонаси термаси, бир ўринли кроватлар, трельяжлар, икки ва уч эшикли шкафлар, столлар, хонтахталардир;

«Сергели» мебель ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлаб чиқарилган «УЛЬБИНКА» меҳмонхонаси термалари, «СЕРГЕЛИ-3» мебеллар термаси, диван-кроватлар, китоб жавонлари, идиш-товоқлар шкафларидан иборат;

ошхона ва бошқа мебеллар заводининг ошхона учун идиш — товоқлар ювиладиган ва сақланадиган мебеллар термасидир.

МАГАЗИНЛАР АДРЕСИ:

2—Биринчи Май бозори;
3—Истиқбол кўчаси, 1-уй;
6—Энгельс кўчаси, 94-уй;
9—Строительная кўчаси, 1-уй;
10—Фарҳод кўчаси, 12 квартал, 4-уй;
11/1—Олой бозори;
14—Қўйлиқ-4 массиви, 21-уй;
18—Сельмаш кўчаси, 1-уй;
20—Тошкент трактор заводи, 4 массиви, 2-уй;
17—Сергели бозори;
25—Навоий кўчаси, 24-уй;
28—Оқтепа майдони;
33—Б. Хмельницкий кўчаси, 1-уй;
34—М. Ҳасанова кўчаси, 33-«а» уй;
35—Октябрь бозори.

«ТАШХОЗТОРГ» (телефон 91-59-43).
«УЗБЕКПРОЕКТМЕБЕЛЬ» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ I

9.00 «Время».
9.40 Рига «Аве сол» камер хорининг чиқиши.
10.10 «Рассомлар ҳақида ҳикоялар».
10.40 Телефильм.
11.10 «Сизга манзур адабиётлар».
11.55 Телефильм (Тошкент).
12.05 МТ ва БР рус халқ чолғулари оркестрининг концерти.
12.35 «Камалак» халқ ижодиёти телепрограммаларининг VI Халқаро фестивали.
13.05 «Инсон. Ер. Коинот».
13.50 «Цирк майдонида».
14.25 «Оила ва мактаб».
14.50 М. Блантер қўшиқларини Қозоғистон ССР халқ артисти А. Днишев ижро этади.
15.35 «Дунё воқеалари».
15.45 Болалар учун фильм. (ГДР телевидениеси).
16.45 Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати.
17.25 Мультфильмлар.
17.45 Телефильм.
19.00 «Ҳайвонот оламида».
20.00 Ёшлар ва студентлар жаҳон фестиваллари лауреатлари ва қатнашчиларининг концерти.
21.30 «Время».
22.05 Фестиваль шарҳи.
00.05 Янгиликлар.
00.15 Фестиваль кундалиги.

МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Агар соғлом бўлай десанг».
9.30 Ҳужжатли фильм.
10.00 «Сиз яратган боғ».
10.30 «Тонги почта».
11.05 ТУРКМАНИСТОН ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ
12.10 «Истеъдод». Темир йўлчилик касблари ҳақида.
12.40 Ж. Бизе, Р. Шчедрин. «Кармен-сюита».
13.40 «Икки капитан».
14.45 «Золотой Плёс». Телефильм.
15.35 «Шоирлар — тинчлик учун курашда». Останкино концерт студиясидан олиб кўрсатилади.
17.25 Е. Кисин ва Москва Давлат филармонияси академик симфоник оркестрининг концерти.
18.10 Мультфильм.
18.30 Э. Шаффер. «Ўйин». Телеспектакль.
20.15 «Ҳалқаро обзор».
20.30 Мультфильм.
20.45 Илмий-оммабоп фильм.
21.00 Ҳужжатли фильм.
21.30 «Время».
22.00 Бадиий фильм.

УзТВ I

7.25 Кўрсатувлар программаси.
7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Қора денгиз ороллари». Телефильм.
8.00 Врач маслаҳати.
8.10 «Петьканинг трюклари». Мультфильм.
8.30 «Ахборот».
8.50 «Сиз севган қаҳрамонлар».
9.50 «Шахмат мактаби».
10.20 «Ҳаёт каби тирик».
10.50 Бадиий фильм.
12.05 «Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак».
18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 Болалар учун «Бойчечак».
18.40 Интернационал шеърият кечаси».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Телевизион миниатюралар театри.
20.30 «Ахборот».
20.50 Кинокўрсатув.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Дала шийпонидаги учрашувлар». Концерт
23.15 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/ "Ташкентская правда"/

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

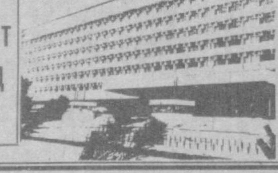

Редактор қабулхонаси—325351; редактор ўринбосарлари— 335885; 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши— 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 337010, 325749; қишлоқ хўжалиги—325647; пропаганда —325553; совет қурилиши—325645; маданият —325767; ахборот ва спорт —337010, 325733; хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354; фельетонлар ҳамда ҳарбий ватанпарварлик —325556; редакция бўйича тунги навбатчи —334808, 325353.

Р. 08320. А. 1765. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12